

Programul Operațional Regional 2014-2020

Axa prioritară 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii

Prioritatea de investiții 2.2 – Sprijinirea creării și extinderea capacităților avansate de producție și dezvoltarea serviciilor

Apelul de proiecte POR/102/2/2

GHIDUL SOLICITANTULUI

CONDIȚII SPECIFICE DE ACCESARE A FONDURILOR

În cadrul prezentului document prin **Ghidul general** se înțelege documentul cu titlul *Ghidul solicitantului - Condiții generale de accesare a fondurilor în cadrul POR 2014-2020*, iar prin **Ghidul specific** apelului de proiecte se înțelege prezentul document.

Aspectele cuprinse în acest document ce derivă din Programul Operațional Regional 2014-2020 (în continuare POR) și modul său de implementare, vor fi interpretate exclusiv de către Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene (MDRAPFE – AMPOR) cu respectarea legislației în vigoare și folosind metoda de interpretare sistematică.

Prevederile din ghidul general la care ghidul specific face trimitere expresă, se aplică în mod corespunzător. Celelalte prevederi din ghidul general nu sunt aplicabile acestui ghid și apelului de proiecte pe care îl reglementează.

Vă recomandăm ca, înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document, precum și toate prevederile din Ghidul general și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor finanțate din POR, axa prioritară 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii.

Vă recomandăm ca, până la data limită de depunere a cererilor de finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte, să consultați periodic pagina de internet www.inforegio.ro, pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor generale și/sau specifice, precum și alte comunicări/ clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul POR.

La sediul Organismelor intermediare POR (din cadrul Agențiilor pentru Dezvoltare Regională) funcționează un birou de informare, unde solicitanții pot fi asistați, în mod gratuit, în clarificarea unor aspecte legate de completarea și pregătirea cererii de finanțare.

Cuprins

1.	Informații despre axa prioritară și prioritatea de investiții.....	4
1.1.	Axa prioritară, prioritatea de investiții.....	4
1.2.	Care este obiectivul specific al axei prioritare și al priorității de investiții?.....	4
1.3.	Care sunt regiunile în cadrul cărora se pot solicita finanțări în cadrul axei prioritare 2?	4
1.4.	Care sunt acțiunile sprijinite în cadrul priorității de investiții?	5
1.5.	Indicatorii priorității de investiție.....	5
1.6.	Indicatorul de proiect.....	5
1.7.	Rata de cofinanțare acordată în cadrul prezentului apel de proiecte	6
2.	Informații despre apelul de proiecte	9
2.1.	Ce tip de apel de proiecte se lansează?	9
2.2.	Care este perioada în care pot fi depuse proiectele?	10
2.3.	Unde se depun proiectele și care este modalitatea de depunere?	10
2.4.	Care este valoarea minimă și maximă a finanțării nerambursabile?	10
2.5.	Care este alocarea apelului de proiecte?	11
2.6.	Cine poate solicita finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte?	11
2.7.	Ajutorul de stat.....	11
2.7.1.	Ajutorul regional pentru investiții.....	12
2.7.2.	Ajutorul de minimis	14
3.	Criterii de eligibilitate și selecție	17
3.1.	Reguli generale.....	17
3.2.	Eligibilitatea solicitantului	18
3.3.	Eligibilitatea proiectului	24
3.4.	Eligibilitatea cheltuielilor.....	27
3.5.	Criterii de evaluare tehnică și financiară.....	32
4.	Completarea cererii de finanțare	32
5.	Procesul de evaluare, selecție și contractare a proiectelor	36
6.	Depunerea și soluționarea contestațiilor.....	38
7.	Modificarea ghidului solicitantului.....	38
8.	Anexe.....	39

1. Informații despre axa prioritară și prioritatea de investiții

1.1. Axa prioritară, prioritatea de investiții

Acest apel de proiecte este organizat în cadrul axei prioritare 2 "Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii", prioritatea de investiții 2.2. "Sprijinirea creării și extinderea capacităților avansate de producție și dezvoltarea serviciilor"¹.

1.2. Care este obiectivul specific al axei prioritare și al priorității de investiții?

Obiectivul specific al acestei axe prioritare îl reprezintă *îmbunătățirea competitivității economice prin creșterea productivității muncii în IMM-uri în sectoarele competitive identificate în Strategia Națională pentru Competitivitate*².

Această prioritate de investiție va sprijini dezvoltarea IMM-urilor pentru îmbunătățirea capacităților avansate de dezvoltare a produselor și a serviciilor, în vederea creșterii competitivității economiilor regionale și naționale. În acest sens, se au în vedere IMM-urile care sunt interesate de găsirea unui model optim de creștere, atât în sensul trecerii în altă categorie de dimensiune, cât și în sensul dezvoltării activității desfășurate, în scopul creșterii dimensiunii pieței adresate (piața locală să devină regională, națională sau internațională).

Având în vedere faptul că avantajul competitiv reprezintă un cumul de factori care condiționează competitivitatea și performanța unei companii în afaceri, POR își propune să sprijine companiile care au potențial să-și dezvolte/mențină poziția pe piață prin consolidarea unor competențe superioare concurenței. Astfel, se are în vedere sprijinirea companiilor care operează în domenii economice în care se poate dezvolta și/sau menține un avantaj competitiv și, în general, dezvoltarea activității lor economice. În acest sens, se vor sprijini acele IMM-uri care își desfășoară activitatea în domeniile cu potențial competitiv, identificate conform SNC, precum și a celor care intenționează să își adapteze activitatea la aceste domenii.

În cadrul prezentului apel nu se pot depune proiecte pentru investițiile localizate pe teritoriul acoperit de instrumentul Investiții Teritoriale Integrate (ITI) Delta Dunării (arealul format din 38 de unități administrativ-teritoriale din cadrul Rezervației Biosfera Delta Dunării, Județul Tulcea și nordul Județului Constanța, în zonele identificate ca prioritare în cadrul Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării³).

1.3. Care sunt regiunile în cadrul cărora se pot solicita finanțări în cadrul axei prioritare 2?

Regiunile de dezvoltare Nord Est, Sud Est, Sud Muntenia, Sud Vest Oltenia, Vest, Nord Vest, Centru.

¹ Pentru mai multe detalii în legătură cu structurarea Programului Operațional Regional 2014-2020 în axe prioritare și priorități de investiții, a se vedea Ghidul general.

² Pentru mai multe detalii în legătură cu Strategia Națională pentru Competitivitate a se vedea site-ul http://www.minind.ro/strategie_competitivitate/SNC%20aprobata%20prin%20HG-1.pdf

³ Sprijinirea investițiilor localizate pe teritoriul acoperit de ITI Delta Dunării face obiectul unui apel de proiecte distinct.

1.4. Care sunt acțiunile sprijinite în cadrul priorității de investiții?

Investițiile eligibile pentru co-finanțare prin acest program includ:

- Investiții finanțabile prin ajutor de stat regional:
 - Construirea, extinderea spațiilor de producție/servicii;
 - Dotarea cu active corporale, necorporale, inclusiv instrumente de comercializare on-line;

Lucrările de modernizare pot fi considerate eligibile doar în măsura în care sunt aferente unei investiții inițiale care constă în activități de construire/ extindere/ dotare cu active corporale a spațiilor de producție/ prestări de servicii.

Investițiile finanțabile prin ajutor de stat regional sunt eligibile doar dacă reprezintă investiții inițiale, în sensul prevederilor Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.

- Investiții finanțabile prin ajutor de minimis:
 - Implementarea procesului de certificare/recertificare a produselor, serviciilor sau diferitelor procese specifice, sistemelor de management al calității, mediului sau sănătății
 - Internaționalizare (participarea, la nivel internațional, în afara României, la târguri, misiuni comerciale, expoziții, în calitate de expozant).

Proiectul propus în cererea de finanțare trebuie să cuprindă, în mod obligatoriu, investiții în active corporale (construire/extindere/dotare cu active corporale) finanțabile prin ajutor de stat regional. Este opțională includerea, în proiect, a investițiilor în active necorporale finanțabile prin ajutor de stat regional sau a investițiilor finanțabile prin ajutor de minimis. A se vedea condițiile detaliate de eligibilitate a proiectelor.

1.5. Indicatorii priorității de investiție

Indicatorii priorității de investiție fac obiectul monitorizării performanțelor programului, în ansamblu și se referă la:

- Investiție productivă: Număr de societăți sprijinite
- Investiție productivă: Număr de societati care primesc granturi
- Investiție productivă: Investiții private combinate cu sprijinul public pentru întreprinderi (granturi)

La completarea cererii de finanțare în MySMIS, indicatorii priorității de investiție se vor introduce în tabelul indicatorilor prestabiliți de realizare (secțiunea Indicatori prestabiliți).

1.6. Indicatorul de proiect

Indicatorul de proiect face obiectul monitorizării implementării investiției propuse prin proiect și se referă la **realizarea unei investiții inițiale**, în sensul prevederilor Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, respectiv prin una din următoarele categorii de investiții:

- Crearea unei noi unități de producție/prestare servicii, în domeniul de activitate (clasa CAEN) vizat de investiție
- Extinderea capacității unei unități existente, prin creșterea volumului cel puțin unui produs/serviciu aferent domeniului de activitate (clasa CAEN) vizat de investiție
- Diversificarea producției unei unități existente, prin produse/servicii care nu au fost fabricate/prestate anterior în unitate, în domeniul de activitate (clasa CAEN) vizat de investiție.

Secțiunea 2.7.1 "Ajutorul regional pentru investiții" din prezentul ghid conține detalii cu privire la particularitățile fiecărei categorii de investiții inițiale.

Proiectele care presupun o investiție inițială ce constă atât în extinderea capacității, cât și în diversificarea producției unei unități existente, vor fi incluse în categoria investițiilor inițiale legate de diversificarea producției unei unități existente și li se vor aplica regulile și condițiile aferente (vezi detaliile din secțiunea 2.7.1 „Ajutorul regional pentru investiții”).

Termenul de realizare a indicatorului îl reprezintă finalul exercițiului financiar ulterior anului în care se finalizează implementarea proiectului.

Notă: Nu se acceptă identificarea și cuantificarea, în cadrul cererii de finanțare, a altor indicatori în afara celui menționat în cadrul acestei secțiuni.

Nerespectarea indicatorului, respectiv nerealizarea unei investiții inițiale, constând într-una din cele 3 categorii de investiții de mai sus, în termenul precizat anterior, conduce la recuperarea integrală a finanțării acordate. Verificarea respectării indicatorului se realizează în condițiile contractului de finanțare.

La completarea cererii de finanțare în MySMIS, indicatorul de proiect se va introduce în tabelul indicatorilor suplimentari de realizare (secțiunea Indicatori suplimentari proiect).

1.7. Rata de cofinanțare acordată în cadrul prezentului apel de proiecte

Pentru **componenta de ajutor regional** a proiectului (suma cheltuielilor eligibile finanțabile prin ajutor de stat regional pentru investiții), contribuția programului (acoperită din FEDR și bugetul de stat) se acordă în limita intensității ajutorului de stat regional (vezi procentele din tabelul de mai jos), stabilite în funcție de locul de implementare a proiectului (regiunea de dezvoltare pe teritoriul căreia se implementează proiectul finanțat), precum și de tipul solicitantului (respectiv încadrarea în categoria întreprinderilor micro, mici și mijlocii). A se vedea și secțiunea 2.7.1 "Ajutorul regional pentru investiții".

Contribuția maximă a programului la cheltuielile eligibile finanțabile prin ajutor regional							
Categoria IMM/ Regiunea de dezvoltare	Nord Est	Sud Est	Sud Muntenia	Sud Vest Oltenia	Vest	Nord Vest	Centru
Întreprinderi mijlocii	60%	60%	60%	60%	45%	60%	60%
Întreprinderi mici și microîntreprinderi	70%	70%	70%	70%	55%	70%	70%

Pentru **componenta de ajutor de minimis** a proiectului, contribuția programului (acoperită din FEDR și bugetul de stat) este de maximum **90%** din valoarea eligibilă a cheltuielilor finanțabile prin ajutor de minimis și **în limita plafonului de minimis**. A se vedea și secțiunea 2.7.2 "Ajutorul de minimis".

Un proiect trebuie să includă **obligatoriu o investiție în active corporale, finanțabile prin ajutor de stat regional** (componenta de ajutor regional). Includerea unor cheltuieli finanțabile prin ajutor de minimis este opțională. Componenta de minimis nu poate depăși însă 20% din valoarea eligibilă totală a proiectului (valoarea eligibilă a cheltuielilor finanțabile prin ajutor regional și valoarea eligibilă a cheltuielilor finanțabile prin ajutor de minimis)

Categoriile de cheltuieli finanțabile prin ajutor regional, respectiv ajutor de minimis sunt detaliate în secțiunea 3.4 "Eligibilitatea cheltuielilor".

Exemple de calcul al contribuțiilor financiare la proiect

Exemplul 1

Solicitantul se încadrează în categoria microîntreprinderilor sau a întreprinderilor mici, iar proiectul se implementează în regiunea de dezvoltare Sud Vest Oltenia → POR va acoperi maximum 70% din componenta finanțabilă prin ajutor regional (valoarea eligibilă a cheltuielilor finanțabile prin ajutor regional).

Solicitantul nu a mai beneficiat de ajutoare în regim de minimis în ultimii 2 ani fiscali înainte de depunerea proiectului și în anul curent depunerii proiectului. Plafonul de minimis aplicabil – 200.000 euro. POR va acoperi maximum 90% din componenta finanțabilă prin ajutor de minimis (valoarea eligibilă a cheltuielilor finanțabile prin ajutor de minimis).

(valorile din tabel sunt în lei)

Componenta finanțabilă prin ajutor de stat regional:	2.250.000	
- Cheltuieli eligibile	2.025.000	
- Cheltuieli neeligibile	225.000	
Componenta finanțabilă prin ajutor de minimis:	594.000	
- Cheltuieli eligibile	504.000	Nu poate depăși 20% din valoarea totală eligibilă a proiectului (2.529.000)
- Cheltuieli neeligibile	90.000	
Valoarea eligibilă a proiectului	2.529.000	= 2.025.000 + 504.000
Valoarea neeligibilă a proiectului	315.000	= 225.000 + 90.000
Valoarea totală a proiectului	2.844.000	= 2.529.000 + 315.000
Cuantumul ajutorului regional	1.417.500	Contribuția maximă a POR la cheltuielile eligibile finanțabile prin ajutor de stat regional = 70% x 2.025.000

Cuantumul ajutorului de minimis	453.600	Contribuția maximă a POR la cheltuielile eligibile finanțabile prin ajutor de minimis = $90\% \times 504.000$ Ajutorul de minimis se încadrează în plafonul aplicabil (200.000 euro pe parcursul a 3 ani fiscali consecutivi)
Finanțarea nerambursabilă totală	1.871.100	= 1.417.500 + 453.600
Contribuția totală a solicitantului, din care:	972.900	= 2.844.000 - 1.871.100
- Contribuția la componenta finanțabilă prin ajutor de stat regional	832.500	Contribuția minimă la cheltuielile eligibile finanțabile prin ajutor de stat regional + Cheltuielile neeligibile = $30\% \times 2.025.000 + 225.000$
- Contribuția la componenta finanțabilă prin ajutor de minimis	140.400	Contribuția minimă la cheltuielile eligibile finanțabile prin ajutor de minimis + Cheltuielile neeligibile = $10\% \times 504.000 + 90.000$

Exemplul 2

Solicitantul se încadrează în categoria întreprinderilor mijlocii iar proiectul se implementează în regiunea de dezvoltare Vest → POR va acoperi maximum 45% din componenta finanțabilă prin ajutor regional (valoarea eligibilă a cheltuielilor finanțabile prin ajutor regional).

Solicitantul a mai beneficiat de ajutoare în regim de minimis în ultimii 2 ani fiscali înainte de depunerea proiectului sau în anul curent depunerii proiectului – 540.000 lei (reprezentând 120.000 euro*). Ajutorul maxim de care poate beneficia orice întreprindere, în regim de minimis, este de 200.000 euro pe parcursul a 3 ani fiscali consecutivi → Întrucât solicitantul a beneficiat deja de 120.000 euro, mai poate solicita cel mult echivalentul a 80.000 euro (360.000 lei*).

(valorile din tabel sunt în lei)

Componenta finanțabilă prin ajutor de stat regional:	4.725.000	
- Cheltuieli eligibile	4.050.000	
- Cheltuieli neeligibile	675.000	
Componenta finanțabilă prin ajutor de minimis:	1.170.000	
- Cheltuieli eligibile	945.000	Nu poate depăși 20% din valoarea totală eligibilă a proiectului (4.995.000)
- Cheltuieli neeligibile	225.000	
Valoarea eligibilă a proiectului	4.995.000	= 4.050.000 + 945.000
Valoarea neeligibilă a proiectului	900.000	= 675.000 + 225.000
Valoarea totală a proiectului	5.895.000	= 4.995.000 + 900.000
Cuantumul ajutorului regional	1.822.500	Contribuția maximă a POR la cheltuielile eligibile finanțabile prin ajutor de stat regional = $45\% \times 4.050.000$
Cuantumul ajutorului de minimis	360.000	Contribuția maximă a POR la cheltuielile eligibile finanțabile prin ajutor de minimis =

		90% x 945.000 = 850.500 lei DAR, întrucât solicitantul a beneficiat deja de 120.000 euro, mai poate solicita cel mult echivalentul a 80.000 euro (360.000 lei*).
Finanțarea nerambursabilă totală	2.182.500	= 1.822.500 + 360.000
Contribuția totală a solicitantului, din care:	3.712.500	= 5.895.000 - 2.182.500
- Contribuția la componenta finanțabilă prin ajutor de stat regional	2.902.500	Contribuția minimă la cheltuielile eligibile finanțabile prin ajutor de stat regional + Cheltuielile neeligibile = 55% x 4.050.000 + 675.000
- Contribuția la componenta finanțabilă prin ajutor de minimis	810.000	Contribuția minimă la cheltuielile eligibile finanțabile prin ajutor de minimis + Cheltuielile neeligibile + Depășirea plafonului de minimis = 10% x 945.000 + 225.000 + (850.500 - 360.000) Sau = Total componentă de minimis – quantum ajutor de minimis = 1.170.000 - 360.000

*) pentru ușurința exemplului, presupunem ca rata de schimb Inforeuro valabilă la acordarea ajutoarelor de minimis, în acest exemplu, este de 4,5 RON/EUR.

2. Informații despre apelul de proiecte

2.1. Ce tip de apel de proiecte se lansează?

Acest apel de proiecte este unul competitiv, cu depunere la termen.

În cadrul acestui apel, proiectele pot fi depuse doar în perioada menționată în subsecțiunea 2.2. din prezentul document. Selecția proiectelor se va realiza conform prevederilor de mai jos.

Cererile de finanțare depuse în primele două luni ale apelului vor parcurge etapele de verificare a conformității administrative și eligibilității și evaluare tehnică și financiară, urmând a fi direct contractate cele care au obținut cel puțin 85 de puncte (pragul de calitate) și care se încadrează în alocarea financiară disponibilă pentru acest apel. Dacă alocarea financiară disponibilă nu este acoperită, restul proiectelor care au obținut între 50 și 84 de puncte, vor fi menținute în competiția cu proiectele din lunile următoare.

Primele două luni ale apelului se consideră împlinite la data de 30.04.2017, ora 23:59:59

Cererile de finanțare depuse în următoarea lună (i.e. luna 3 de depunere), vor parcurge etapele de verificare a conformității administrative și eligibilității și evaluare tehnică și financiară. Proiectele care au obținut cel puțin 80 de puncte (noul prag de calitate) atât din prima tranșă (din cele menținute în competiție) cât și din tranșa curentă, vor fi contractate dacă se încadrează în alocarea financiară rămasă disponibilă. Dacă alocarea financiară disponibilă nu este acoperită, restul proiectelor care au obținut între 50 și 79 de puncte (provenind din ambele tranșe), vor fi menținute în competiția cu proiectele din lunile următoare.

Proiectele care obțin mai puțin de 50 de puncte sunt respinse.

Etapele de mai sus vor fi parcurse până la consumarea întregii alocări financiare disponibile pentru acest apel, pragul de calitate urmând a fi scăzut în mod succesiv (75, 70, 65 șamd).

Regulile de calcul aferente termenelor pentru mecanismul de selecție și contractare anterior descris se realizează în conformitate cu secțiunea 8.5 – Etapa precontractuală din ghidul general.

În cadrul acestui apel, proiectele respinse în cadrul etapei de verificare a conformității administrative și eligibilității pot fi redepuse, cu condiția respectării termenului limită de depunere a cererilor de finanțare ori a condițiilor de închidere a apelului. Nu pot fi redepuse proiectele după ce au fost respinse în cadrul etapei de evaluare tehnică și financiară. Toate proiectele redepuse sunt considerate, din punct de vedere procedural, cereri de finanțare nou-depuse.

În funcție de gradul de acoperire a bugetului alocat apelului, depunerea proiectelor poate fi suspendată, însă nu mai devreme de primele 2 luni ale apelului.

Pentru informarea corectă a potențialilor solicitanți, OI/AM vor publica lunar pe website-ul propriu situația proiectelor depuse și gradul de acoperire a alocării financiare disponibile.

În cadrul prezentului apel de proiecte se aplică *Ordinul viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice nr. 3254/21.12.2016 privind aprobarea măsurii de sprijin, constând în acordarea unor ajutoare de stat și ajutoare de minimis pentru îmbunătățirea competitivității economice prin creșterea productivității muncii în întreprinderi mici și mijlocii în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020.*

2.2. Care este perioada în care pot fi depuse proiectele?

Data și ora deschiderii cererii de proiecte: **23.02.2017, ora 12:00**

Data și ora închiderii cererii de proiecte: **30.08.2017, ora 12:00**

Perioada de depunere a proiectelor poate fi redusă, după primele 2 luni de depunere a proiectelor, în cazul în care bugetul apelului este consumat mai devreme.

2.3. Unde se depun proiectele și care este modalitatea de depunere?

În cadrul prezentului apel de proiecte, cererile de finanțare se vor depune exclusiv prin aplicația electronică MySMIS, disponibilă la adresa web <http://www.fonduri-ue.ro/mysmis>, doar în intervalul menționat la secțiunea 2.2 de mai sus.

2.4. Care este valoarea minimă și maximă a finanțării nerambursabile?

Valoarea finanțării nerambursabile acordate este de minimum 200 000 euro și maximum 1 milion euro, echivalent în lei la cursul de schimb Inforeuro⁴, valabil la data lansării apelului de proiecte. Aceste plafoane se aplică întregii valori a finanțării nerambursabile, constând atât din ajutor de stat cât și, dacă este cazul, din ajutor de minimis.

⁴ http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/index_en.cfm

2.5. Care este alocarea apelului de proiecte?

Alocarea prezentului apel de proiecte este de 172,94 milioane euro. Această alocare este detaliată pe regiunile de dezvoltare regională, astfel:

Regiunea de dezvoltare	Nord Est	Sud Est	Sud Muntenia	Sud Vest Oltenia	Vest	Nord Vest	Centru
Mil. euro	30,28	25,70	27,22	20,70	20,36	24,78	23,90

2.6. Cine poate solicita finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte?

Solicitanții eligibili în cadrul acestui apel de proiecte sunt societățile constituite în baza Legii nr. 31/1990 privind societățile, republicată, cu modificările și completările ulterioare sau în baza Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperației, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care se încadrează în categoria **IMM-urilor din mediul urban**, sau a **întreprinderilor mijlocii din mediul rural**. A se vedea condițiile detaliate de eligibilitate a solicitantului.

2.7. Ajutorul de stat

În cadrul acestui apel de proiecte, se acordă următoarele categorii de ajutor de stat, în funcție de tipul investiției

- **ajutor de stat regional pentru investiții, pentru**
 - i. Construirea, extinderea spațiilor de producție/servicii;
 - ii. Dotarea cu active corporale, necorporale, inclusiv instrumente de comercializare on-line
- și
- **ajutor de minimis pentru**
 - i. Implementarea procesului de certificare a produselor, serviciilor sau diferitelor procese specifice, sistemelor de management al calității, mediului sau sănătății
 - ii. Internaționalizare (participarea, la nivel internațional, în afara României, la târguri, misiuni comerciale, expoziții, în calitate de expozant).

Proiectul propus în cererea de finanțare **trebuie să cuprindă, în mod obligatoriu, investiții în active corporale, finanțabile prin ajutor de stat regional** (construire, extindere, dotare spații de producție/servicii).

Este opțională includerea, în proiect, a investițiilor în active necorporale finanțabile prin ajutor de stat regional și a investițiilor finanțabile prin ajutor de minimis (e.g. certificare produs, sisteme de management al calității, internaționalizare). Valoarea eligibilă aferentă componentei finanțabile prin ajutor de minimis nu poate depăși 20% din valoarea eligibilă totală a investiției.

Regulile și principiile specifice de acordare a fiecăruia dintre cele două tipuri de ajutor de stat sunt detaliate mai jos.

2.7.1. Ajutorul regional pentru investiții

În termeni generali, ajutorul de stat înseamnă orice ajutor (indiferent de forma sa) acordat unor anumite întreprinderi (entități care desfășoară activități economice⁵) de către autoritățile publice. În măsura în care acest tip de ajutor denaturează concurența și afectează comerțul intracomunitar, acesta nu este compatibil cu piața internă, cu excepția cazurilor în care tratatele prevăd altfel.

Articolul 108 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede obligația unui stat membru de a notifica Comisiei Europene ajutoarele de stat, astfel încât aceasta să evalueze dacă sunt compatibile cu piața comună. Comisia a definit unele excepții⁶ și a declarat anumite categorii specifice de ajutoare de stat ca fiind compatibile cu piața comună, în cazul îndeplinirii unor condiții, acestea fiind scutite (exceptate) de obligația notificării prealabile. **Ajutorul de stat regional**, care are scopul de a sprijini dezvoltarea economică și crearea de locuri de muncă, reprezintă una din aceste categorii exceptate.

În aplicarea prezentului ghid, ajutorul de stat regional pentru investiții (denumit în continuare, "ajutor regional") reprezintă ajutorul regional acordat pentru o investiție inițială.

Investiție inițială, în sensul normelor ce reglementează ajutorul de stat regional și al prezentului ghid, înseamnă o investiție în active corporale și necorporale legată de

- **crearea unei unități noi.** De regulă, crearea unei unități noi se poate realiza prin construirea și dotarea unui spațiu de producție/prestare servicii, în scopul demarării activității vizate prin proiect.
Poate fi considerată "investiție inițială legată de crearea unei noi unități" inclusiv dotarea cu echipamente a unui imobil existent, în scopul reconversiei acestuia și al demarării unei noi activități economice. Dacă, spre exemplu, investiția constă în dotarea cu echipamente a unui spațiu (a unei unități de producție/ prestare servicii existente) în scopul diversificării activității prestate de solicitant în cadrul respectivei unități, atunci investiția este legată de diversificarea producției unei unități (a se vedea mai jos).
- **extinderea capacității unei unități existente**, prin creșterea volumului cel puțin unui produs/serviciu, fără schimbarea fundamentală a procesului de producție. Extinderea capacității de producție/prestare servicii presupune menținerea sortimentatiei și a proceselor de producție deja existente și creșterea volumului producției ca urmare a investiției.
- **diversificarea producției unei unități** prin produse/servicii care nu au fost fabricate/prestate anterior în unitate. Diversificarea producției presupune că noile produse/servicii se adaugă gamei sortimentale deja fabricate/prestate.
În cazul ajutoarelor acordate pentru diversificarea unei unități existente, costurile eligibile (finanțabile din ajutor de stat regional) trebuie să depășească cu cel puțin 200% valoarea contabilă a activelor reutilizate (tangibile și intangibile), astfel cum au fost înregistrate în exercițiul financiar ce precede începerea lucrărilor⁷.

⁵ Orice activitate care constă în furnizarea de bunuri și servicii pe o piață constituie o activitate economică

⁶ Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare) prevede dispoziții specifice care definesc condițiile în care ajutoarele având ca obiectiv dezvoltare regională sunt compatibile cu piața comună și scutite de notificare. Complementar Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare, Comisia Europeană oferă orientări cu privire la măsurile de ajutor care nu sunt exceptate de la obligația de notificare, inclusiv orientare privind ajutorul regional. **Orientările privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2014-2020** (2013/C 209/01) au fost adoptate de Comisia Europeană la 19 iunie 2013 și au intrat în vigoare la 1 iulie 2014.

⁷ Conform Art. 14 alin (7) din Regulamentul (UE) Nr. 651/2014 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat

Într-un proiect de "diversificare", anumite active utilizate în realizarea unui produs/prestarea unui serviciu existent pot să fie utilizate, în continuare, în realizarea noului produs/serviciu. Spre exemplu, terenul și clădirile utilizate în realizarea produsului A ar putea fi utilizate integral sau parțial în realizarea produsului B (produs nou). Acestea reprezintă "active reutilizate". Atunci când sunt combinate active vechi (reutilizate) și active noi, valoarea eligibilă a noilor active trebuie să fie de cel puțin 3 ori (adică cu cel puțin 200%) mai mare decât valoarea contabilă a activelor reutilizate.

Valoarea contabilă a activelor reutilizate reprezintă valoarea contabilă netă (i.e. valoarea de intrare, mai puțin amortizarea).

Dacă activele existente sunt reutilizate parțial în noua activitate de producție, valoarea contabilă a acestora poate fi luată în calcul proporțional (e.g. o hală de producție utilizată parțial în noua activitate).

Investițiile inițiale care conduc atât la extinderea capacității, cât și la diversificarea producției unei unități existente vor fi considerate investiții inițiale legate de diversificarea producției unei unități.

În contextul definirii investiției inițiale, "unitate" are înțelesul de "unitate de producție/prestare servicii", nu de entitate juridică.

Ajutorul regional nu poate fi acordat unui beneficiar care a efectuat o relocare către unitatea în care urmează să aibă loc investiția inițială pentru care se solicită ajutorul, în cei doi ani anteriori depunerii cererii de finanțare. De asemenea, acesta se angajează că nu va face acest lucru pentru o perioadă de până la doi ani după finalizarea investiției inițiale pentru care se solicită ajutorul.

Această prevedere se aplică la nivel de "grup" (în cazul în care beneficiarul face parte dintr-un grup de firme, i.e. grup de întreprinderi legate, în conformitate cu prevederile Legii 346/2004).

„Relocare” înseamnă transferul unei activități identice sau similare sau a unei părți a acesteia de la o unitate a uneia dintre părțile contractante la Acordul privind Spațiul Economic European (unitatea inițială) către unitatea unei alte părți contractante la Acordul privind Spațiul Economic European unde are loc investiția care beneficiază de ajutor (unitatea care beneficiază de ajutor). Există un transfer în cazul în care produsul sau serviciul de la unitatea inițială și de la unitatea care beneficiază de ajutor au cel puțin parțial aceleași scopuri, îndeplinesc cerințele sau necesitățile aceluiași tip de clienți și se pierd locuri de muncă în activități identice sau similare la una din unitățile inițiale ale beneficiarului din Spațiul Economic European.

"Activitate identică sau similară" înseamnă o activitate care face parte din aceeași clasă CAEN (cod de 4 cifre).

Intensitatea maximă a ajutorului regional

Prin acest apel de proiecte sunt selectate și finanțate investiții (proiecte) în baza Ordinului viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice nr. 3254/21.12.2016 privind aprobarea măsurii de sprijin, constând în acordarea unor ajutoare de stat și ajutoare de minimis pentru îmbunătățirea competitivității economice prin creșterea productivității muncii în întreprinderi mici și mijlocii în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020.

Ajutorul regional acordat ia forma finanțării nerambursabile și se supune Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare).

Ajutorul regional se acordă în limita intensităților (procentelor) maxime aprobate de Comisia Europeană pentru perioada 2014-2020⁸, pentru acest tip de ajutor.

Astfel, valoarea maximă a finanțării nerambursabile ce poate fi solicitată și acordată se determină aplicând, la valoarea cheltuielilor eligibile finanțabile prin ajutor de stat regional, intensitatea maximă a ajutorului, aplicabilă categoriei IMM și regiunii în care se implementează proiectul, conform tabelului de mai jos. În cazul în care cererea de finanțare conține atât investiții finanțabile prin ajutor regional cât și investiții finanțabile prin ajutor de minimis, procentele de mai jos se aplică doar la componenta finanțabilă prin ajutor regional (i.e. valoarea eligibilă a cheltuielilor finanțabile prin ajutor regional).

Categoria IMM/ Regiunea de dezvoltare	Nord Est	Sud Est	Sud Muntenia	Sud Vest Oltenia	Vest	Nord Vest	Centru
Întreprinderi mijlocii	60%	60%	60%	60%	45%	60%	60%
Întreprinderi mici și microîntreprinderi	70%	70%	70%	70%	55%	70%	70%

Data acordării ajutorului regional

- Ajutoarele regionale se consideră acordate în momentul în care dreptul legal de a beneficia de aceste ajutoare este conferit întreprinderii în temeiul legislației naționale aplicabile, indiferent de data la care ajutoarele regionale se plătesc întreprinderii respective.
- În cazul POR, data acordării ajutorului este data la care intră în vigoare contractul de finanțare aferent proiectului propus prin cererea de finanțare, indiferent de momentul efectuării plăților/ rambursărilor efective.

2.7.2. Ajutorul de minimis

În cadrul acestui apel, investițiile în implementarea procesului de certificare/recertificare a produselor, serviciilor sau diferitelor procese specifice, sistemelor de management al calității, mediului sau sănătății, precum și în activități de internaționalizare (participarea la târguri, misiuni comerciale și expoziții internaționale) sunt finanțabile doar prin ajutor de minimis.

În cadrul acestui apel, nu sunt eligibile proiectele (cererile de finanțare) care conțin doar investiții (activități) finanțabile prin ajutor de minimis.

Aspecte generale privind ajutorul de minimis

Utilizarea fondurilor publice (inclusiv a fondurilor europene) pentru a sprijini o întreprindere, acordându-i astfel un avantaj în detrimentul altor entități (concurente pe piață), poate constitui ajutor de stat. În conformitate cu normele europene, unele ajutoare de stat sunt ilegale tocmai pentru că ele sunt de natură să distorsioneze concurența pe piața comună.

Articolul 108 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede obligația de a notifica Comisiei Europene ajutoarele de stat, astfel încât aceasta să evalueze dacă sunt compatibile cu piața comună.

⁸ Decizia Comisiei Europene C (2014) 2240 final din 9 aprilie 2014 de autorizare a hărții notificate a ajutoarelor regionale aferente perioadei 2014-2020 pentru România și Hotărârea de Guvern nr. 517/2014 privind intensitatea maximă a ajutorului de stat regional în perioada 2014-2020 pentru investiții inițiale

Regula *de minimis* are în vedere exceptarea de la notificare a ajutoarelor de o valoare mică. Astfel, ajutoarele cu o valoare de până la 200.000 euro, acordate unei întreprinderi pe o perioadă de trei ani fiscali consecutivi, sunt considerate compatibile cu regulile de concurență pe piața comună.

Prin acest apel de proiecte sunt selectate și finanțate investiții (proiecte) în baza Ordinului viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice nr. 3254/21.12.2016 privind aprobarea măsurii de sprijin, constând în acordarea unor ajutoare de stat și ajutoare de minimis pentru îmbunătățirea competitivității economice prin creșterea productivității muncii în întreprinderi mici și mijlocii în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020.

Ajutorul *de minimis* acordat ia forma finanțării nerambursabile și se supune prevederilor Regulamentului Comisiei Europene nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* (Regulamentul *de minimis*).

Valoarea ajutorului

- Valoarea maximă a ajutorului, în regim *de minimis*, ce poate fi acordată unei **întreprinderi unice** (a se vedea mai jos), din fonduri publice, pe o perioadă de 3 ani fiscali consecutivi (ultimii 2 ani fiscali înainte de data depunerii cererii de finanțare și anul curent depunerii cererii de finanțare) este de 200.000 de euro, echivalent în lei, la cursul de schimb InforEuro valabil la data acordării ajutorului.
- În cadrul acestui apel de proiecte, contribuția programului este de maximum 90% din valoarea eligibilă a cheltuielilor finanțabile prin ajutor de minimis (componenta de minimis).
- Dacă, pe lângă domeniul de activitate în care se realizează investiția propusă prin cererea de finanțare, întreprinderea solicitantă desfășoară activități și în alte domenii (clase CAEN), dintre care unele sunt excluse din aria de aplicare a Regulamentului *de minimis* și/sau a Schemei de minimis aplicabile acestui apel, ori plafonul aplicabil acestor domenii este mai mic de 200.000 euro⁹, atunci acestei întreprinderi i se poate aplica plafonul de 200.000 euro doar dacă, de finanțarea primită, nu va beneficia în activitățile desfășurate în domeniile excluse ori cărora li se aplică un plafon mai mic. Acest aspect este inclus în Declarația de angajament, depusă odată cu cererea de finanțare.

Întreprinderea unică

- În sensul Regulamentului *de minimis*, plafonul *de minimis* (200.000 euro) se aplică întreprinderii unice.
- Întreprinderea unică include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:
 1. o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociațiilor unei alte întreprinderi;
 2. o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;
 3. o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;

⁹ În cazul întreprinderilor care efectuează transport rutier de mărfuri în numele unor terți sau contra cost, plafonul este de 100.000 de euro pe o perioadă de 3 ani fiscali consecutivi.

4. o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective. Astfel, dacă întreprinderile A și B formează o întreprindere unică (spre exemplu, A deține peste 50% din părțile sociale ale lui B), atunci A și B împreună vor putea beneficia de 200.000 euro (nu fiecare în parte de câte 200.000 euro).
Întreprinderile care întrețin, prin intermediul uneia sau mai multor întreprinderi, oricare dintre relațiile de mai sus, constituie, de asemenea, o întreprindere unică. Astfel, dacă întreprinderea A deține majoritatea drepturilor de vot ale întreprinderii B, iar B deține, la rândul ei, majoritatea drepturilor de vot ale întreprinderii C, atunci toate cele 3 întreprinderi constituie o întreprindere unică și împreună vor putea beneficia de 200.000 euro (nu fiecare în parte de câte 200.000 euro).
- La identificarea întreprinderii unice, se vor avea în vedere doar întreprinderile înregistrate pe teritoriul aceluiași stat membru UE. Astfel, chiar dacă întreprinderea A (înregistrată în România) este deținută în proporție de 60% de întreprinderea B (înregistrată în afara României), cele două întreprinderi nu sunt considerate o întreprindere unică.
Totuși, legătura dintre A și B trebuie luată în calcul la încadrarea solicitantului într-una din categoriile IMM – a se vedea secțiunea 3.2 "Eligibilitatea solicitantului".
- Legăturile stabilite prin intermediul unei persoane fizice, sau al unui grup de persoane fizice care acționează de comun acord (a se vedea Legea 346/2004 – Art. 4⁴ alin 4) trebuie luate în calcul doar la încadrarea solicitantului într-una din categoriile IMM – a se vedea secțiunea 3.2 "Eligibilitatea solicitantului". Astfel, dacă întreprinderea A (solicitant) și C sunt considerate legate prin intermediul persoanei fizice X, pentru verificarea încadrării lui A într-una din categoriile IMM (i.e. număr mediu de salariați mai mic decât 10 și cifră de afaceri anuală netă sau active totale de până la 2 milioane euro), la datele întreprinderii A se vor adăuga în totalitate datele (numărul mediu de salariați) înregistrate de C.
Pe de altă parte, în ceea ce privește acordarea și cumularea ajutorului de minimis, A și C nu vor fi considerate ca formând o întreprindere unică.

Cumulul ajutoarelor de minimis

- Plafonul *de minimis* (200.000 euro) de care poate beneficia un solicitant se va reduce cu valoarea cumulată a tuturor ajutoarelor în regim *de minimis*, acordate **întreprinderii unice** pe parcursul ultimilor 2 ani fiscali înainte de data depunerii cererii de finanțare și anul curent depunerii cererii de finanțare.
Astfel, se vor cumula următoarele ajutoare *de minimis*:
 1. primite de întreprinderea solicitantă
 2. primite de toate celelalte întreprinderi cu care întreprinderea solicitantă formează întreprinderea unică
 3. Dacă solicitantul este o întreprindere înființată ca urmare a fuzionării prin contopire a două sau mai multor întreprinderi, se vor cumula toate ajutoarele *de minimis* primite, în perioada celor 3 ani fiscali consecutivi, de fiecare din întreprinderile care au fuzionat. Același principiu se aplică în cazul unei întreprinderi care a fuzionat cu alte întreprinderi, prin absorbirea acestora.
 4. În cazul divizării unei întreprinderi, ajutorul *de minimis* primit înainte de divizare se va aloca/ atribui acelei întreprinderi care a beneficiat/ beneficiază de el, aceasta fiind, în principiu, cea care a preluat activitatea (activitățile) pentru care a fost acordat ajutorul *de minimis*. Dacă această alocare nu poate fi făcută, ajutorul *de minimis* va fi atribuit în mod proporțional în funcție de valoarea capitalurilor noilor întreprinderi, la data divizării.
- Cumularea ajutoarelor primite în regim *de minimis* se face indiferent de:
 - a. Sursa ajutoarelor (e.g. buget de stat, buget local, fonduri europene)

- b. Forma ajutoarelor (e.g. finanțare nerambursabilă, scutiri de la plata unor taxe, garanții, facilități privind creditele primite, dobânzi subvenționate, garanții bancare etc.)
- Solicitantul va completa și semna Declarația de eligibilitate, pe propria răspundere, în care va menționa informațiile referitoare la ajutoarele *de minimis* primite în ultimii 2 ani fiscali anteriori datei de depunere a cererii de finanțare, precum și în anul fiscal curent, până la depunerea cererii de finanțare, respectiv încheierea contractului de finanțare. Pe lângă informațiile cuprinse în această secțiune, formularul Declarației de eligibilitate conține instrucțiuni suplimentare privind completarea corectă a declarației.
 - Dacă valoarea în euro a unui ajutor *de minimis* ori modalitatea de determinare a acestuia sunt specificate în actul de acordare (e.g. contract de finanțare, acord de principiu), atunci această valoare va fi dedusă din plafonul *de minimis*. În caz contrar, pentru determinarea valorii în euro a ajutorului primit, se va utiliza rata de schimb InforEuro¹⁰ valabilă în luna acordării ajutorului (i.e. luna emiterii/semnării actului de acordare a ajutorului).
 - Ajutoarele *de minimis* nu se cumulează cu ajutoarele de stat acordate pentru aceleași costuri eligibile sau cu ajutoarele de stat acordate pentru aceeași măsură de finanțare prin capital de risc dacă un astfel de cumul ar depăși intensitatea sau valoarea maximă relevantă a ajutorului stabilită pentru condițiile specifice ale fiecărui caz de un regulament sau de o decizie de exceptare pe categorii adoptată de Comisie. Ajutoarele *de minimis* care nu se acordă pentru sau nu sunt legate de costuri eligibile specifice pot fi cumulate cu alte ajutoare de stat acordate în temeiul unui regulament de exceptare pe categorii sau al unei decizii adoptate de Comisie.
 - **În cazul în care, după aplicarea regulilor de cumul, valoarea finanțării nerambursabile solicitate prin cererea de finanțare depășește plafonul *de minimis* specific (respectiv 200.000 euro sau 100.000 euro), cererea de finanțare va fi respinsă. În acest caz nu poate fi acordat un nou ajutor *de minimis* doar pentru acea parte din finanțarea solicitată care s-ar încadra în plafonul *de minimis* aplicabil.**

Data acordării ajutorului de minimis

- Ajutoarele *de minimis* se consideră acordate în momentul în care dreptul legal de a beneficia de aceste ajutoare este conferit întreprinderii în temeiul legislației naționale aplicabile, indiferent de data la care ajutoarele *de minimis* se plătesc întreprinderii respective.
- În cazul POR, data acordării ajutorului este data la care intră în vigoare contractul de finanțare aferent proiectului propus prin cererea de finanțare, indiferent de momentul efectuării plăților/rambursărilor efective.

3. Criterii de eligibilitate și selecție

3.1. Reguli generale

Criteriile de eligibilitate trebuie respectate de către solicitant începând cu data depunerii cererii de finanțare, pe tot parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, precum și pe perioada de durabilitate a proiectului, în condițiile stipulate în contractul de finanțare.

¹⁰ Ratele de schimb InforEuro sunt publicate la adresa
http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/inforeuro_en.cfm

Excepții de la această regulă:

- criteriul de eligibilitate a solicitantului referitor la încadrarea solicitantului în categoria IMM-urilor (microîntreprinderi, întreprinderi mici, întreprinderi mijlocii), a cărui respectare este obligatorie până la momentul încheierii contractului de finanțare, inclusiv
- criteriul de eligibilitate a proiectului referitor la valoarea minimă a finanțării nerambursabile solicitate, a cărui respectare este obligatorie doar până la momentul încheierii contractului de finanțare, inclusiv

Îndeplinirea tuturor criteriilor de eligibilitate (a solicitantului și proiectului) face obiectul verificării conformității administrative și eligibilității cererii de finanțare, efectuate de Organismul intermediar POR. Grila de verificare a conformității administrative și eligibilității este prezentată în Anexa 3 la prezentul ghid.

3.2. Eligibilitatea solicitantului

1. Solicitantul este societate¹¹ sau societate cooperativă¹² care se încadrează în categoria IMM-urilor din mediul urban, sau a întreprinderilor mijlocii din mediul rural.

În conformitate cu Legea 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării IMM, cu modificările și completările ulterioare, întreprinderile mici și mijlocii se clasifică, în funcție de numărul mediu anual de salariați și de cifra de afaceri anuală netă sau de activele totale pe care le dețin, în următoarele categorii:

a) microîntreprinderi - au mai puțin de 10 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;

b) întreprinderi mici - au mai puțin de 50 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei;

c) întreprinderi mijlocii - au mai puțin de 250 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane euro, echivalent în lei, sau dețin active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 milioane euro.

Se recomandă o atenție sporită în aplicarea corectă a prevederilor Legii 346/2004, cu modificările și completările ulterioare, în special în ceea ce privește identificarea **întreprinderilor partenerie și/sau legate** cu întreprinderea solicitantă. Încadrarea datelor solicitantului (a numărului mediu anual de salariați și a cifrei de afaceri anuale nete/ activelor totale) în pragurile prevăzute pentru categoria IMM-urilor se verifică abia după luarea în calcul a datelor aferente tuturor întreprinderilor partenerie și ale celor legate cu întreprinderea solicitantă, identificate conform legii. Anexa 1.3.a. "Încadrarea în categoriile IMM" la prezentul ghid prezintă detalii suplimentare în acest sens¹³.

Solicitantul de finanțare va completa și anexa la cererea de finanțare *Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria IMM* (din care să reiasă încadrarea în categoria microîntreprinderilor/ întreprinderilor mici/ întreprinderilor mijlocii).

¹¹ Constituită în baza Legii nr. 31/1990 privind societățile, republicată, cu completările și modificările ulterioare

¹² Constituită în baza Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperației, republicată, cu completările și modificările ulterioare

¹³ Recomandăm consultarea Manualului utilizatorului pentru definiția IMM-urilor, elaborat de Comisia Europeană (variante revizuită în 2015), disponibilă la <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/15582/attachments/1/translations/ro/renditions/native>

Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria IMM-urilor, atât la data solicitării finanțării (i.e. data depunerii cererii de finanțare), cât și la data acordării finanțării (i.e. data semnării contractului de finanțare).

Datele utilizate pentru calculul numărului mediu anual de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent depunerii cererii de finanțare, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților (conform Art. 6 alin (1) din Legea 346/2004). Această prevedere se aplică inclusiv în cazul cererilor de finanțare depuse în primele luni ale anului (2017), chiar dacă situațiile financiare aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților nu au fost încă depuse la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice.

În sensul acestui apel, "întreprinderea din mediul urban/rural" se referă la întreprinderea care propune o investiție (într-unul din domeniile eligibile în acest apel) în mediul urban/rural, indiferent de localizarea sediului social al acesteia.

Sucursalele, agențiile, reprezentanțele sau alte unități fără personalitate juridică nu sunt eligibile.

2. Domeniul de activitate în care se realizează investiția

- a. Regio finanțează investiții numai în domeniile de activitate eligibile (clase¹⁴ CAEN¹⁵), așa cum sunt enumerate în Anexa 2 la Ghidul specific (în conformitate cu Ordinul privind aprobarea schemelor de ajutor de stat și de minimis pentru îmbunătățirea competitivității economice prin creșterea productivității muncii în întreprinderi mici și mijlocii în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020).
- b. La depunerea cererii de finanțare, solicitantul trebuie să aibă deja domeniul de activitate eligibil (clasa CAEN) vizat de investiție, înscris în obiectul de activitate (conform certificatului constatator ORC), indiferent dacă acesta reprezintă activitatea principală sau secundară a întreprinderii.
- c. La depunerea cererii de finanțare, solicitantul trebuie să aibă deja domeniul de activitate eligibil (clasa CAEN) vizat de investiție, autorizat la sediul (principal sau secundar) identificat ca loc de implementare a proiectului. Domeniul de activitate (clasa CAEN) în care dorește să realizeze investiția/proiectul trebuie declarat și autorizat distinct la locul de implementare a proiectului¹⁶.
Excepție de la regula de mai sus: în cazul unei cereri de finanțare care presupune înființarea unui sediu secundar (punct de lucru) ori activarea într-un nou domeniu de activitate (clasa CAEN) ca urmare a realizării investiției, solicitantul se va angaja (prin declarația de angajament) ca, până la finalizarea implementării proiectului, să înregistreze locul de implementare ca punct de lucru și/sau să autorizeze clasa CAEN vizată de investiție, la locul de implementare. Condiția 2.b. de mai sus rămâne aplicabilă.
- d. Investiția propusă prin proiect trebuie să vizeze o singură clasă CAEN. În cazul în care investiția presupune achiziția unui echipament, utilaj tehnologic etc., care, prin natura și

¹⁴ Conform sistemului de codificare al clasificării CAEN, clasele reprezintă titlurile identificate printr-un cod numeric de 4 cifre. În cadrul prezentului ghid (inclusiv anexele la acesta), termenii "clasă CAEN" și "cod CAEN" au același înțeles.

¹⁵ Clasificarea activităților din economia națională, Ediția revizuită CAEN Rev. 2, aprobată prin Ordinul președintelui Institutului Național de Statistică nr. 337/2007 privind actualizarea Clasificării activităților din economia națională – CAEN, cu modificările și completările ulterioare.

¹⁶ Autorizarea obiectului de activitate se face de obicei încă de la înființarea societății sau a unui punct de lucru, sau ulterior înființării societății sau a unui punct de lucru, prin depunerea la Registrul Comerțului a unei declarații pe propria răspundere, semnată de asociatul sau de administrator, din care să rezulte că sunt îndeplinite condițiile de funcționare prevăzute de legislația specifică în domeniul sanitar, sanitar-veterinar, protecției mediului și protecției muncii, pentru activitățile precizate în declarația-tip. A se vedea Legea 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare și Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată, cu modificările și completările ulterioare

funcțiile sale, poate fi exploatat în desfășurarea inclusiv a unor activități adiacente, ce aparțin unor domenii de activitate distincte/ adiacente, clasa CAEN vizată de proiect este reprezentată de "domeniul principal", respectiv domeniul în care bunul respectiv este utilizat în mod preponderent. În cazul proiectelor ce vizează structuri de cazare, sunt eligibile inclusiv investiții asupra spațiilor de servire a mesei (restaurant), cu condiția ca acestea să facă parte integrantă din structura de cazare.

3. Solicitantul a desfășurat activitate pe o perioadă corespunzătoare cel puțin unui an fiscal integral, nu a avut activitatea suspendată temporar oricând în anul curent depunerii cererii de finanțare și în anul fiscal anterior și a înregistrat profit din exploatare (>0 lei) în anul fiscal anterior depunerii cererii de finanțare.

O întreprindere care depune cererea de finanțare în cursul anului 2017, trebuie să fi fost înființată cel mai târziu la 4 ianuarie 2016 (prima zi lucrătoare din anul 2016) și să fi înregistrat profit din exploatare la 31 decembrie 2016.

Criteriul privind profitul din exploatare se referă la întreaga activitate a solicitantului (i.e. indiferent de domeniul de activitate vizat de investiție). Datele privind profitul din exploatare sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent depunerii cererii de finanțare, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților. Această prevedere se aplică inclusiv în cazul cererilor de finanțare depuse în primele luni ale anului (2017), chiar dacă situațiile financiare aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților nu au fost încă depuse la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice.

4. Solicitantul a înregistrat un număr mediu de salariați de cel puțin 3, în anul fiscal anterior depunerii cererii de finanțare

Numărul mediu de salariați corespunde numărului mediu de persoane angajate în întreprindere în cursul anului, determinat pe bază lunară. Numărul mediu de salariați reprezintă media aritmetică simplă rezultată din suma efectivelor zilnice de salariați din luna respectivă - inclusiv zilele de repaus săptămânal și sărbătorile legale -, împărțită la numărul total de zile calendaristice. Pentru fiecare zi de repaus săptămânal sau sărbătoare legală se vor lua în calcul efectivele de salariați din ziua lucrătoare precedentă, cu excepția persoanelor al căror contract individual de muncă a încetat în acea zi. În efectivele zilnice de salariați avute în vedere la calcularea numărului mediu anual de salariați se includ salariații angajați pe durată nedeterminată, salariații temporari care lucrează în baza unui contract de punere la dispoziție încheiat între întreprindere și un agent de muncă temporară, pe durata acestui contract, proprietarii-directori, partenerii care desfășoară o activitate permanentă în întreprindere și care beneficiază de avantaje financiare oferite de întreprindere. Salariații cu program de lucru corespunzător unei fracțiuni de normă vor fi incluși în numărul mediu, proporțional cu timpul de lucru prevăzut în contractul individual de muncă cu timp parțial.

La calcularea numărului mediu anual de salariați nu se vor avea în vedere salariații al căror contract individual de muncă este suspendat pentru perioada luată în calcul, conform prevederilor legale, și ucenicii și elevii sau studenții care urmează o formă de pregătire profesională pe bază de contract de ucenicie sau de formare profesională. Nu vor fi introduse/introduși în numărul mediu anual de salariați salariatele/salariații aflate/aflați în concediu de maternitate sau parental.

Datele privind numărul mediu anual de salariați sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent depunerii cererii de finanțare, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților (conform Art. 6 alin (1) din Legea 346/2004). Această prevedere se aplică inclusiv în cazul cererilor de finanțare depuse în primele luni ale anului (2017), chiar dacă situațiile

financiare aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților nu au fost încă depuse la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice.

5. Solicitantul are capacitatea financiară de a asigura

- a. contribuția proprie la valoarea eligibilă a proiectului,
- b. finanțarea cheltuielilor neeligibile ale proiectului, unde este cazul și
- c. resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării ulterioare a cheltuielilor eligibile din instrumente structurale.

La depunerea cererii de finanțare, solicitantul va completa declarația de eligibilitate, prin care își asumă capacitatea financiară.

În etapa precontractuală, solicitantul va prezenta dovada capacității financiare (extras de cont bancar, dovada unei linii/ contract de credit emise de bancă/ instituție financiar bancară). Dovada capacității financiare trebuie să acopere cel puțin contribuția proprie la valoarea eligibilă a proiectului și valoarea cheltuielilor neeligibile ale proiectului, mai puțin TVA aferentă.

6. Solicitantul și reprezentantul său legal nu se încadrează în situațiile de excludere prezentate în Declarația de eligibilitate

Situațiile de excludere (așa cum sunt detaliate în Ghidul general – secțiunea 6.1, punctul 6):

- a. Se află în stare de faliment/ insolvență sau face obiectul unei proceduri de lichidare sau de administrare judiciară, a încheiat acorduri cu creditorii (în procedurile anterior menționate), și-a suspendat activitatea economică sau face obiectul unei proceduri în urma acestor situații sau se află în situații similare în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale;
- b. Face obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa într-una din situațiile de la punctul a.;
- c. Este subiectul unei decizii de recuperare a unui ajutor de stat ce nu a fost deja executată și creanța nu a fost integral recuperată;
- d. Este în dificultate, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, și anume:
 - (I) *[se aplică doar dacă întreprinderea are, la data declarației, cel puțin 3 ani de la înființare]* în cazul unei societăți cu răspundere limitată, atunci când mai mult de jumătate din capitalul social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un quantum cumulat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris;
 - (II) *[se aplică doar dacă întreprinderea are, la data declarației, cel puțin 3 ani de la înființare]* în cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru datoriile societății, atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu, astfel cum reiese din contabilitatea societății, a dispărut din cauza pierderilor acumulate;
 - (III) atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute de legislația națională pentru inițierea unei proceduri colective de insolvență la cererea creditorilor săi;

(IV) atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.

- e. a fost găsit vinovat, printr-o hotărâre judecătorească definitivă, pentru comiterea unei fraude/ infracțiuni referitoare obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, în conformitate cu prevederile Codului Penal aprobat prin Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare.

Reprezentantul legal care își exercită atribuțiile de drept pe perioada procesului de evaluare, selecție și contractare, nu se află într-una din situațiile de mai jos:

- a. este subiectul unui conflict de interese, definit în conformitate cu prevederile naționale/ comunitare în vigoare, sau se află într-o situație care are sau poate avea ca efect compromiterea obiectivității și imparțialității procesului de evaluare selecție, contractare și implementare a proiectului;
- b. se află în situația de a induce grav în eroare Autoritatea de Management, Organismul Intermediar sau comisiile de evaluare și selecție, prin furnizarea de informații incorecte în cadrul prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul POR;
- c. se află în situația de a încerca/ de a fi încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de evaluare și selecție sau Autoritatea de Management/ Organismul Intermediar pe parcursul procesului de evaluare și selecție a prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul POR;
- d. a suferit condamnări definitive în cauze referitoare obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

7. Locul de implementare a proiectului

- a. Locul de implementare a proiectului este situat în:
 - o în mediul urban (inclusiv sate aparținătoare de orașe) pentru IMM-uri
 - o în mediul rural pentru întreprinderile mijlocii

Nu sunt eligibile investițiile localizate în teritoriul acoperit de ITI Delta Dunării.

Nu sunt eligibile investițiile localizate în regiunea de dezvoltare București Ilfov.

Cererea de finanțare trebuie să fie depusă la organismul intermediar POR (ADR) aferent regiunii de dezvoltare în care urmează a se implementa proiectul.

O investiție se poate realiza la două (sau mai multe) locuri de implementare, atât timp cât sunt respectate toate condițiile de eligibilitate, iar proiectul nu constă, de fapt, în două (sau mai multe) investiții distincte sub umbrela unei singure cereri de finanțare. Cu titlu de exemplu, extinderea capacității a două pensiuni (aflate în aceeași localitate sau în localități diferite) ar constitui, de fapt, două proiecte de investiție distincte, chiar dacă clasa CAEN vizată ar fi aceeași. Pe de altă parte, tot cu titlu de exemplu, dotarea a două spații de producție (localizate distinct), în care solicitantul desfășoară etape din același flux tehnologic, poate fi considerată o investiție unică.

- b. La depunerea cererii de finanțare, solicitantul trebuie să aibă deja locul de implementare a proiectului înregistrat ca sediu principal sau secundar (punct de lucru), conform certificatului constatator ORC.

Excepție de la regula de mai sus: în cazul unei cereri de finanțare care presupune înființarea unui sediu secundar (punct de lucru) ca urmare a realizării investiției, solicitantul se va angaja

(prin declarația de angajament) ca, până la finalizarea implementării proiectului, să înregistreze locul de implementare ca punct de lucru.

- c. Solicitantul deține unul din următoarele drepturi asupra imobilului, la data depunerii cererii de finanțare, precum și pe perioada de evaluare, selecție și contractare (inclusiv pe perioada de minimum 3 ani de la data estimată a plății finale în cadrul proiectului):

- Pentru investiții care includ lucrări de construcție ce se supun autorizării¹⁷: dreptul de proprietate privată, dreptul de concesiune (conform legislației în vigoare) sau dreptul de suprafață (solicitantul are, conform contractului de suprafață, dreptul de a realiza investiția propusă prin cererea de finanțare).

În plus, imobilul (teren și/sau clădiri)

- este liber de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea proiectului
- nu face obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești
- Nu face obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

Pentru elementele de mai sus, nu vor conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare, acele limite ale dreptului de proprietate care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului (spre ex. servituți legale, servitutea de trecere cu piciorul etc). Garanțiile reale asupra imobilelor (e.g. ipoteca) sunt considerate, în accepțiunea AMPOR, incompatibile cu realizarea proiectelor de investiții în cadrul POR. Fiecare caz în parte va fi analizat la nivelul OI în cadrul etapei de verificare a conformității administrative și eligibilității. Ulterior contractării proiectului, este permisă ipotecarea obiectelor/bunurilor aferente proiectului, fie ele mobile sau imobile, în condițiile stricte ale prevederilor contractuale, cu respectarea legislației în vigoare

- Pentru investiții care includ doar servicii și/sau dotări și lucrări de construcție ce nu se supun autorizării: dreptul de proprietate privată, dreptul de concesiune, dreptul de suprafață, dreptul de uzufruct, împrumutul de folosință (comodat) sau dreptul de închiriere/locățiune. Spațiul destinat implementării proiectului este, de regulă, imobilul (teren și/sau clădiri) în care activele achiziționate prin proiect (e.g. utilaje, linii de producție) sunt instalate, montate și/sau în care aceste bunuri sunt utilizate. În cazul acelor domenii de activitate ce implică utilizarea echipamentelor, utilajelor în locuri diferite (e.g. activitatea de construcții), spațiul destinat implementării proiectului va fi considerat spațiul în care echipamentele, utilajele sunt depozitate, garate. Spațiul trebuie să fie adecvat desfășurării activității pentru care sunt achiziționate activele.
- d. Solicitantul trebuie să demonstreze deținerea dreptului de concesiune/ suprafață/ uzufruct/ comodat/ închiriere/ locățiune, după caz, pe o perioadă care acoperă inclusiv perioada de trei ani de la data previzionată pentru efectuarea plății finale în cadrul proiectului.
- e. Nu sunt eligibile investițiile care constau exclusiv din realizarea de lucrări de construcție care nu se supun autorizării, conform legii.

Notă: imobilul este definit conform Legii nr. 7/1996 a cadastrului și a publicității imobiliare, cu modificările și completările ulterioare.

¹⁷ În conformitate cu Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările și completările ulterioare.

3.3. Eligibilitatea proiectului

1. Activitățile propuse în proiect (investiția) trebuie să vizeze domeniul de activitate eligibil al solicitantului, ce face obiectul proiectului.

Investiția propusă prin proiect trebuie să vizeze un singur domeniu de activitate (clasă CAEN).

În cazul în care investiția presupune achiziția unui echipament, utilaj tehnologic etc. care, prin natura și funcțiile sale, poate fi exploatat în desfășurarea inclusiv a unor activități adiacente, ce aparțin unor domenii de activitate distincte/adiacente, clasa CAEN vizată de proiect este reprezentată de "domeniul principal", respectiv domeniul în care bunul respectiv este utilizat în mod preponderent.

În cazul proiectelor ce vizează structuri de cazare, sunt eligibile inclusiv investiții asupra spațiilor de servire a mesei (restaurant), cu condiția ca acestea să facă parte integrantă din structura de cazare.

Eligibilitatea unei activități nu este echivalentă cu eligibilitatea cheltuielilor efectuate pentru realizarea acelei activități.

2. Tipuri de investiții eligibile

Proiectul propus în cererea de finanțare **trebuie să cuprindă, în mod obligatoriu, investiții în active corporale finanțabile prin ajutor de stat regional**. Este opțională includerea, în proiect, a investițiilor finanțabile prin ajutor de minimis și/sau a investițiilor finanțabile prin ajutor de stat regional în active necorporale.

Investiții finanțabile prin ajutor de stat regional:

- **Investiții în active corporale**

- lucrări de construire, extindere a spațiilor de producție/ prestare de servicii ale IMM-urilor, inclusiv a utilităților generale aferente (alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, PSI);
- achiziționarea de echipamente tehnologice, utilaje, instalații de lucru, mobilier, echipamente informatice, birotică, de natura mijloacelor fixe, respectiv care se regăsesc în Subgrupa 2.1. „Echipamente tehnologice (masini, utilaje și instalații de lucru)”, Subgrupa 2.2. „Aparate și instalații de măsurare, control și reglare”, Clasa 2.3.6. „Utilaje și instalații de transportat și ridicat”, sau Grupa 3 „Mobilier, aparatura birotică, sisteme de protecție a valorilor umane și materiale și alte active corporale” din Hotărârea Guvernului nr. 2139/ 2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, cu modificările și completările ulterioare și care se încadrează în limita valorică aferentă mijloacelor fixe, stabilită prin reglementările legale în vigoare la data depunerii cererii de finanțare.
- achiziționarea de instalații/ echipamente specifice în scopul obținerii unei economii de energie, precum și sisteme care utilizează surse regenerabile (alternative) de energie pentru eficientizarea activităților pentru care a solicitat finanțare. Surse regenerabile (alternative) de energie: energia solară (utilizată la producerea de căldură sau la furnizarea de energie electrică prin sisteme fotovoltaice); energia eoliană; hidroenergia; biomasa (biodiesel, bioetanol, biogaz); energia geotermală.

Lucrările de modernizare pot fi considerate eligibile doar în măsura în care sunt aferente unei investiții inițiale care constă în activități de construire/ extindere/ dotare cu active corporale a spațiilor de producție/ prestări de servicii.

- **Investiții în active necorporale:** brevete, licențe, mărci comerciale, programe informatice, alte drepturi și active similare. Sunt eligibile și investiții în realizarea de instrumente de comercializare on-line a serviciilor/produselor proprii ale solicitantului. Aceste instrumente au ca scop crearea unui magazin virtual (e-shop) în care sunt implementate diferite funcționalități specifice comerțului electronic: publicarea cataloagelor de articole, prețuri și stocuri, preluarea comenzilor, instrumente de plată electronică, facturare electronică.

Activele necorporale trebuie să îndeplinească inclusiv următoarele **condiții cumulative**¹⁸:

- trebuie să fie utilizate exclusiv în cadrul unității care primește ajutorul;
- trebuie să fie amortizabile;
- trebuie să fie achiziționate în condițiile pieței de la terți care nu au legături cu cumpărătorul (beneficiarul ajutorului)
- trebuie să fie incluse în activele întreprinderii care beneficiază de ajutor și trebuie să rămână asociate proiectului pentru care s-a acordat ajutorul pe o perioadă de minimum trei ani de la data efectuării plății finale în cadrul proiectului.

Nu sunt eligibile proiectele care includ doar investiții în active necorporale ori lucrări de modernizare.

Investițiile finanțabile prin ajutor de stat regional sunt eligibile doar dacă constituie o investiție inițială, în sensul normelor ajutorului de stat regional, detaliate în cadrul secțiunii 2.7.1 Ajutorul regional pentru investiții.

Investiții finanțabile prin ajutor de minimis:

- Certificarea/recertificarea produselor, serviciilor, proceselor, de către un organism de certificare acreditat.
- Certificarea/recertificarea sistemelor de management al calității (ISO 9001), al mediului (ISO 14001), al siguranței alimentelor (ISO 22000), al sănătății și securității ocupaționale (OHSAS 18001), al securității informațiilor (ISO/IEC 27001), al energiei (ISO 50001), al calității pentru dispozitive medicale (ISO 13485), al serviciilor IT (ISO/IEC 20000), al responsabilității sociale (SA 8000), simple sau integrate.
- Investiții specifice procesului de internaționalizare (participarea, la nivel internațional, în afara României, la târguri, misiuni comerciale, expoziții, în calitate de expozant).

Nu sunt eligibile proiectele care includ doar investiții finanțabile prin ajutor de minimis.

Valoarea eligibilă aferentă componentei finanțabile prin ajutor de minimis **nu poate depăși 20%** din valoarea eligibilă totală a investiției.

Nu sunt eligibile proiectele care includ investiții demarate (i.e. a fost începută execuția lucrărilor de construcții sau a fost dată o comandă fermă de bunuri¹⁹) înainte de depunerea cererii de finanțare.

3. (pentru proiecte care implică execuția de lucrări de construcții) Proiectul propus prin cererea de finanțare nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data depunerii

¹⁸ Conform Art. 14 alin (8) din Regulamentul (UE) Nr. 651/2014 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat

¹⁹ Angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă

cererii de finanțare, pentru același tip de activități (construcție/ extindere) realizate asupra aceleiași infrastructuri/ aceluiași segment de infrastructură și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare

În acest sens, solicitantul va completa, pe proprie răspundere, Declarația de eligibilitate.

Realizarea unor lucrări de extindere a unui spațiu de producție a cărui construire a beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare se consideră a respecta această condiție de eligibilitate.

4. Valoarea finanțării nerambursabile solicitate este de minimum 200.000 euro și maximum 1.000.000 euro, echivalent în lei la cursul de schimb Inforeuro, valabil la data lansării apelului de proiecte.

Aceste plafoane se aplică întregii valori a finanțării nerambursabile, constând atât din ajutor de stat cât și, dacă este cazul, din ajutor de minimis.

5. Contribuția proprie a solicitantului la valoarea eligibilă a proiectului este în conformitate cu regulile privind ajutorul de stat regional și de minimis aplicabile.

Pentru componenta finanțabilă prin ajutor de stat regional, contribuția proprie a solicitantului la valoarea cheltuielilor eligibile trebuie să fie în concordanță cu intensitățile maxime ale ajutorului de stat regional (a se vedea și secțiunea 2.7.1 "Ajutorul regional pentru investiții"). Procentele minime ale contribuției solicitantului diferă în funcție de locul de implementare a proiectului (regiunea de dezvoltare pe teritoriul căreia se implementează proiectul finanțat), precum și de tipul solicitantului (respectiv încadrarea în categoria întreprinderilor micro, mici și mijlocii).

<i>Contribuția minimă a solicitantului la valoarea eligibilă a cheltuielilor finanțabile prin ajutor regional</i>							
Categoria IMM/ Regiunea de dezvoltare	Nord Est	Sud Est	Sud Muntenia	Sud Vest Oltenia	Vest	Nord Vest	Centru
Întreprinderi mijlocii	40%	40%	40%	40%	55%	40%	40%
Întreprinderi mici și microîntreprinderi	30%	30%	30%	30%	45%	30%	30%

Pentru componenta finanțabilă prin ajutor de minimis, contribuția proprie a solicitantului la valoarea cheltuielilor eligibile trebuie să fie de **minimum 10%**, ținând cont totodată de plafonul de minimis aplicabil (a se vedea și secțiunea 2.7.2 "Ajutorul de minimis").

Secțiunea 1.7 "Rata de cofinanțare acordată în cadrul prezentului apel de proiecte" conține exemple de calcul al contribuției programului, respectiv a solicitantului la finanțarea proiectului.

6. Perioada de realizare a activităților proiectului după semnarea contractului de finanțare este de maximum 36 de luni și nu depășește data de 31.12.2023

Perioada de realizare a activităților proiectului²⁰ după semnarea contractului de finanțare poate fi extinsă cu cel mult dublul perioadei prevăzute inițial, în condițiile prevăzute în contractul de finanțare, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

7. Respectarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, de gen și nediscriminarea

A se vedea precizările din Ghidul general.

²⁰ Perioada de implementare a proiectului (spre deosebire de perioada menționată la pct. 6 din secțiunea 3.3. "Eligibilitatea proiectului") cuprinde atât activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, cât și activitățile ce urmează a fi realizate după momentul contractării proiectului. Aceasta este calculată în mod automat odată cu completarea cererii de finanțare (calendarul activităților proiectului) în aplicația MySMIS.

3.4. Eligibilitatea cheltuielilor

Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor:

- Regulamentul (UE, EURATOM) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014 - 2020
- Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului,
- Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul european de dezvoltare regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006,
- Hotărârea Guvernului nr. 399/ 2015 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune 2014-2020
- Regulamentul Comisiei Europene nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis (Regulamentul de minimis)
- Regulamentului Comisiei Europene nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat
- Ordinul viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice nr. 3254/21.12.2016 privind aprobarea măsurii de sprijin, constând în acordarea unor ajutoare de stat și ajutoare de minimis pentru îmbunătățirea competitivității economice prin creșterea productivității muncii în întreprinderi mici și mijlocii în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020.

Condiții cumulative de eligibilitate a cheltuielilor:

- a. să fie angajată de către beneficiar și plătită de acesta în condițiile legii între data depunerii cererii de finanțare și 31 decembrie 2023, cu respectarea perioadei de implementare stabilite prin contractul de finanțare. Prin excepție, sunt eligibile cheltuielile aferente Capitolului "Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică" detaliate mai jos, dacă sunt efectuate după data de 1 ianuarie 2014.
- b. să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile legislației naționale sau a statului în care acestea au fost emise ori de alte documente contabile pe baza cărora se înregistrează obligația de plată și de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate;
- c. să fie în conformitate cu prevederile programului;
- d. să fie în conformitate cu contractul de finanțare, încheiat între autoritatea de management sau organismul intermediar și beneficiar;
- e. să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii;
- f. să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și naționale aplicabile;
- g. să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 67 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013.

- h. să nu fie contrară prevederilor dreptului aplicabil al Uniunii Europene sau legislației naționale care vizează aplicarea dreptului relevant al Uniunii, în privința eligibilității, regularității, gestiunii sau controlului operațiunilor și cheltuielilor.
- i. o investiție în active corporale și/sau necorporale trebuie să fie legată de înființarea unei noi unități, de extinderea unei unități existente, sau de diversificarea producției unei unități prin realizarea unor produse noi, în conformitate cu prevederile referitoare la investițiile inițiale, din Regulamentul Comisiei (UE) nr. 651/2014 din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat și al prezentului ghid.

Categorii de cheltuieli eligibile:

Capitolul 1. Cheltuieli pentru amenajarea terenului (finanțabile prin ajutor de stat regional)

- 1.1. Amenajarea terenului - se includ cheltuielile efectuate la începutul lucrărilor pentru pregătirea amplasamentului și care constau în demolări, demontări, dezafectări, defrișări, evacuări materiale rezultate, devieri rețele de utilități din amplasament, sistematizări pe verticală, drenaje, epuismențe (exclusiv cele aferente realizării lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă.
- 1.2. Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială - se includ cheltuielile efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecția mediului, inclusiv pentru refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor, precum plantare de copaci, reamenajare spații verzi.

Capitolul 2. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului (finanțabile prin ajutor de stat regional)

Se includ cheltuielile aferente asigurării cu utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție, precum: alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, telecomunicații care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic, ca aparținând obiectivului de investiție, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități.

Capitolul 3. Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică (finanțabile prin ajutor de minimis)

- 3.1. Studii de teren - se cuprind cheltuielile pentru studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate ale terenului pe care se amplasează obiectivul de investiție.
- 3.2. Obținere avize, acorduri, autorizații - se includ cheltuielile pentru:
- obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism;
 - obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare;
 - obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și bransamente la rețele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie etc.;
 - obținerea certificatului de nomenclatură stradală și adresă;
 - întocmirea documentației, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea terenului în cartea funciară;
 - obținerea acordului de mediu;
 - obținerea avizului P.S.I.;
 - Comisioane, cote și taxe - se cuprind: cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții pentru controlul calității lucrărilor de construcții, cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții, cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor, taxe pentru acorduri, avize și autorizația de construire/desființare.
 - alte avize, acorduri și autorizații.
 - Achiziționarea semnăturii electronice

3.3. Proiectare și inginerie - se includ cheltuielile pentru elaborarea documentațiilor necesare obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiție (documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament, studii de trafic etc.).

Pentru lucrările de creștere a performanței energetice a clădirilor, se includ cheltuielile pentru efectuarea auditului energetic.

3.4. Consultanță - se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- plata serviciilor de consultanță la elaborarea cererii de finanțare și/ a planului de afaceri;
- plata serviciilor de consultanță în domeniul managementului execuției investiției sau administrarea contractului de execuție (managementul de proiect).
- plata serviciilor de consultanță la elaborarea, organizarea și derularea procedurilor de achiziții

3.5. Asistență tehnică - se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- asistență tehnică din partea proiectantului pe perioada de execuție a lucrărilor (în cazul în care aceasta nu intră în tariful proiectului);
- plata diriginților de șantier, desemnați de autoritatea contractantă, autorizați conform prevederilor legale pentru verificarea execuției lucrărilor de construcții și instalații.

Capitolul 4. Cheltuieli pentru investiția de bază (finanțabile prin ajutor de stat regional)

4.1. Construcții și instalații - se cuprind cheltuieli aferente activităților de construire/ extindere a spațiilor de producție/ prestare de servicii ale întreprinderii, respectiv cheltuielile aferente execuției tuturor obiectelor cuprinse în obiectivul de investiție: clădiri, construcții speciale, instalații aferente construcțiilor, precum instalații electrice, sanitare, instalații interioare de alimentare cu gaze naturale, instalații de încălzire, ventilare, climatizare, P.S.I., telecomunicații și alte tipuri de instalații impuse de destinația obiectivului.

4.2. Dotări (utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu și fara montaj, dotări) - se cuprind cheltuielile pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor tehnologice, precum și a celor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv cheltuielile aferente montajului utilajelor tehnologice și al utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora:

- Cheltuieli cu achiziționarea de echipamente tehnologice, utilaje, instalații de lucru, mobilier, echipamente informatice, birotică, de natura mijloacelor fixe, respectiv care se regăsesc în Subgrupa 2.1. „Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)”, Subgrupa 2.2. „Aparate și instalații de măsurare, control și reglare”, Clasa 2.3.6. „Utilaje și instalații de transportat și ridicat”, sau Grupa 3 „Mobilier, aparatura birotică, sisteme de protecție a valorilor umane și materiale și alte active corporale” din Hotărârea Guvernului nr. 2139/ 2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, cu modificările și completările ulterioare și care se încadrează în limita valorică aferentă mijloacelor fixe, stabilită prin reglementările legale în vigoare la data depunerii cererii de finanțare.
- Cheltuieli cu achiziționarea de instalații/ echipamente specifice în scopul obținerii unei economii de energie, precum și sisteme care utilizează surse regenerabile/ alternative de energie pentru eficientizarea activităților pentru care a solicitat finanțare.

Nu sunt eligibile cheltuielile pentru procurarea de bunuri care, conform legii, intră în categoria obiectelor de inventar.

Cheltuielile cu lucrări de modernizare pot fi considerate eligibile doar în măsura în care sunt aferente unei investiții inițiale care constă în activități de construire/ extindere/ dotare cu active corporale a spațiilor de producție/ prestări de servicii.

4.3. Active necorporale – se cuprind:

- Cheltuieli cu achiziționarea de brevete, licențe, mărci comerciale, programe informatice, alte drepturi și active similare
- Cheltuieli cu activități de realizare a instrumentelor de comercializare on-line a produselor/serviciilor proprii ale solicitantului

Activele necorporale trebuie să îndeplinească inclusiv următoarele condiții cumulative:

- trebuie să fie utilizate exclusiv în cadrul unității care primește ajutorul;
- trebuie să fie amortizabile;
- trebuie să fie achiziționate în condițiile pieței de la terți care nu au legături cu cumpărătorul (beneficiarul ajutorului)
- trebuie să fie incluse în activele întreprinderii care beneficiază de ajutor și trebuie să rămână asociate proiectului pentru care s-a acordat ajutorul pe o perioadă de minimum trei ani de la data efectuării plății finale în cadrul proiectului.

Capitolul 5. Alte cheltuieli (finanțabile prin ajutor de stat regional)

5.1. Organizare de șantier (conform legislației în vigoare/HG nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții, cu modificările și completările ulterioare):

- Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier
- Cheltuieli conexe organizării de șantier

5.2. Cheltuieli diverse și neprevăzute - se consideră eligibile dacă sunt detaliate corespunzător prin documente justificative și doar în limita a 10% din valoarea eligibilă a cheltuielilor eligibile cuprinse la Cap. 4. "Cheltuieli pentru investiția de bază", punctul 4.1. "Construcții și instalații"

Capitolul 6. Cheltuieli cu activitățile obligatorii de publicitate și informare aferente proiectului (finanțabile prin ajutor de minimis) - sunt eligibile în conformitate cu prevederile contractului de finanțare, în limita a 5000 lei fără TVA. Cheltuielile cu activități de marketing și promovare nu sunt eligibile.

Capitolul 7. Cheltuielile cu activitatea de audit financiar extern (finanțabile prin ajutor de minimis) - sunt eligibile în limita a 5000 lei fără TVA, trimestrial (aferente activitatilor ce pot fi auditate în trimestrul respectiv). În cazul în care beneficiarii optează pentru încheierea unor contracte de audit, rapoartele de audit confirmă că cheltuielile cuprinse în cererile de rambursare au fost verificate și sunt:

- necesare pentru realizarea proiectului,
- prevăzute în contractul încheiat cu beneficiarul proiectului
- în conformitate cu principiile unui management financiar sănătos, respectiv utilizarea eficientă a fondurilor, și un raport optim cost/beneficiu (rezonabilitatea preturilor conform prevederilor OUG 66/2011);
- efectuate și plătite de beneficiar sau partenerii săi;
- plătite pe parcursul perioadei de eligibilitate
- înregistrate în contabilitatea beneficiarului/ partenerului având la bază documente justificative, identificabile și verificabile, dovedite prin documente originale. Documentele originale trebuie să aibă înscris codul

proiectului și mențiunea «Proiect finanțat din POR». Beneficiarul va aplica mențiunea «Conform cu originalul» pe copiile documentelor suport/justificative ce însoțesc cererea de rambursare. Pentru operațiunile specifice proiectului se utilizează conturi analitice distincte. La constituirea analiticului se va utiliza, pe lângă simbolurile obligatorii conform Normelor privind organizarea contabilității în funcție de tipul beneficiarului, și codul SMIS al proiectului

- în conformitate cu propunerile tehnice și financiare oferite (se verifică prețurile unitare și cantitățile decontate)

Beneficiarii care efectuează plăți în valută în cadrul proiectului solicită la rambursare contravaloarea în lei a acestora la cursul Băncii Naționale a României din data întocmirii documentelor de plată în valută.

Atunci când același beneficiar desfășoară mai multe proiecte în același timp sau un proiect primește finanțare sub diferite forme de sprijin sau din diferite fonduri, auditorii verifică potențiala dublă finanțare a unei cheltuieli.

Capitolul 8. Cheltuieli cu activități specifice priorității de investiție (finanțabile prin ajutor de minimis)

- 8.1. Cheltuieli cu activități de certificare/recertificare a produselor, serviciilor, proceselor
- 8.2. Cheltuieli cu activități de certificare/recertificare a sistemelor de management
- 8.3. Cheltuieli cu activități de internaționalizare – se includ cheltuielile cu participarea, la nivel internațional, în afara României, la târguri, misiuni comerciale, expoziții, în calitate de expozant:
 - taxa de participare,
 - închirierea stand-ului,
 - transportul și cazarea pe perioada evenimentului pentru maximum 2 delegați,
 - transportul și depozitarea mostrelor și materialelor promoționale

Taxa pe valoarea adăugată nedeductibilă (potrivit legislației naționale în domeniul fiscal) aferentă cheltuielilor eligibile este eligibilă.

În cadrul acestui apel de proiecte sunt neeligibile următoarele categorii de cheltuieli:

- a. cheltuielile prevăzute la art. 13 din HG. Nr. 399/2015 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin FEDR, FSE, FC 2014-2020
- b. achiziționarea de terenuri și/sau construcții,
- c. costurile operaționale, de funcționare, de testare și întreținere
- d. costuri administrative (costuri de management care nu pot fi asociate producției ori vânzării - e.g. salariile personalului general de administrație; chiriile și reparații ale imobilizărilor de interes general în administrație; energie, combustibil și alte consumuri similare; cheltuieli administrativ-gospodărești; alte cheltuieli generale de administrație)
- e. costuri de personal
- f. cheltuieli financiare, respectiv prime de asigurare, taxe, comisioane, rata și dobânzi aferente creditelor,
- g. contribuția în natură
- h. amortizarea
- i. cheltuielile cu leasingul prevăzute la art. 9 din HG nr. 399/2015
- j. cheltuielile cu achiziționarea autovehiculelor și a mijloacelor de transport, așa cum sunt ele clasificate în Subgrupa 2.3. „Mijloace de transport” din HG 2139/2004, indiferent de domeniul de activitate al solicitantului ori de domeniul de activitate în care se dorește realizarea investiției propuse prin proiect, cu excepția Clasei 2.3.6. „Utilaje și instalații de transportat și ridicat”

- k. Cheltuieli cu elaborarea studiilor de preferezabilitate, a studiilor de fezabilitate, a documentației de avizare a lucrărilor de intervenții, a proiectului tehnic.
- l. Cheltuielile efectuate înainte de data depunerii cererii de finanțare, cu excepția celor aferente Capitolului 3 "Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică" de mai sus

3.5. Criterii de evaluare tehnică și financiară

Criteriile de evaluare tehnică și financiară sunt prezentate în Grila de evaluare tehnică și financiară – Anexa 4 la Ghidul specific.

4. Completarea cererii de finanțare

Cererea de finanțare este compusă din:

- **Formularul cererii de finanțare**, ale cărui secțiuni se completează exclusiv în aplicația electronică MySMIS. Anexa 1 la acest ghid prezintă aceste secțiuni și include instrucțiuni, recomandări și clarificări privind modul de completare. Aceste detalii sunt disponibile inclusiv în cadrul aplicației MySMIS, la completarea fiecărei secțiuni în parte
- **Anexele** la formularul cererii de finanțare. Toate aceste documente vor fi încărcate în MySMIS, în format PDF, după ce au fost semnate digital. Pentru unele din anexele enumerate mai jos, acest ghid conține modele standard (e.g. declarația de eligibilitate, declarația de angajament, macheta ce conține analiza și previziunea financiară din planul de afaceri) sau recomandate (planul de afaceri). Celelalte documente (e.g. documente statutare, documente cadastrale) vor fi scanate, salvate în format PDF, semnate digital și încărcate în MySMIS, la completarea cererii de finanțare.

Excepție! În cazul în care reprezentantul legal al solicitantului este un cetățean străin nerezident, acesta va împuternici expres o persoană pentru transmiterea cererii de finanțare prin MYSMIS. Persoana împuternicită va semna certificarea aplicației și va transmite cererea de finanțare prin sistem. Cu toate acestea, la cererea de finanțare se va anexa și certificarea aplicației completată și semnată olograf de către reprezentantul legal străin nerezident, precum și declarațiile în nume propriu ale acestuia solicitate prin prezentul ghid. Toate declarațiile date în nume propriu, aferente cererii de finanțare trebuie să fie întocmite și semnate electronic (prin aplicarea unei semnături electronice vizibile) de către reprezentantul legal (cetățean străin nerezident) și apoi, în vederea încărcării în MySMIS, să fie semnate inclusiv de persoana împuternicită (doar aceasta putându-se identifica electronic în aplicație).

Anexele obligatorii la cererea de finanțare sunt:

1. Actul de identificare a reprezentantului legal al solicitantului
2. Mandatul special/ împuternicire specială pentru semnarea (digitală) a anumitor documente din cererea de finanțare (dacă este cazul). Persoana împuternicită nu poate semna cererea de finanțare la depunerea în MySMIS, după cum nici declarațiile date în nume propriu de către reprezentantul legal al solicitantului. Pentru, reprezentantul legal al solicitantului care este un cetățean străin nerezident, a se vedea excepția de mai sus cu privire la împuternicirea specială pentru semnarea certificării aplicației și transmiterea cererii de finanțare prin MySMIS (La cererea de finanțare se va anexa împuternicirea expresă, certificarea aplicației completată și semnată olograf de către reprezentantul legal străin nerezident, precum și declarațiile în nume propriu ale acestuia solicitate prin prezentul ghid).

3. Documentele statutare ale solicitantului, după caz: act constitutiv, contract de societate, statut, actualizate în formă consolidată (Forma consolidată a documentelor statutare se referă la forma actualizată a acestor documente, care corespunde cu informațiile din certificatul constatator ORC, nu la o formă care să conțină mențiuni cu privire la toate modificările efectuate până la momentul consolidării). Informațiile din documentele statutare trebuie să corespundă cu informațiile ce reies din Certificatul constatator ORC.
4. Certificatul constatator și Furnizare informații extinse, emise de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă tribunalul unde își are sediul solicitantul, cu cel mult 30 de zile calendaristice înainte de data depunerii cererii de finanțare. Este acceptată inclusiv anexarea documentelor "Certificat constatator fonduri IMM" sau "Certificat constatator de bază", împreună cu "Furnizare informații extinse", furnizate online de către ONRC, prin serviciul InfoCert.
5. Certificatul de înregistrare în scopuri de TVA (dacă este cazul)
6. Declarație privind eligibilitatea TVA aferente cheltuielilor ce vor fi efectuate în cadrul proiectului propus spre finanțare din instrumente structurale (conform modelului standard din Anexa 1.4. la ghidul specific)
7. Declarația de eligibilitate (conform modelului standard din Anexa 1.1. la ghidul specific). Dacă este cazul se vor anexa și decizii privind recuperarea ajutoarelor de stat și dovezi ale efectuării plății.
8. Declarația privind încadrarea în categoria IMM și, dacă este cazul, Calculul pentru întreprinderi partenere sau legate (conform modelului standard din Anexa 1.3. la ghidul specific)
9. Declarația de angajament (conform modelului standard din Anexa 1.2. la ghidul specific)
10. Situațiile financiare anuale ale solicitantului (aprobat de adunarea generală a acționarilor sau asociaților) aferente exercițiului fiscal anterior depunerii cererii de finanțare
 - Bilanțul prescurtat (Formular 10)
 - Contul de profit și pierdere (Formular 20)
 - Datele informative (Formular 30)
 - Situația activelor imobilizate (Formular 40)
 - Notele explicative la situațiile financiare, conform normelor contabileDacă situațiile financiare au fost depuse la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, se va atașa inclusiv dovada depunerii.
11. Situațiile financiare anuale ale entităților identificate ca întreprinderi partenere și/sau legate cu solicitantul (aprobat de adunarea generală a acționarilor sau asociaților respectivelor entități), conform Declarației privind încadrarea în categoria IMM, aferente exercițiului fiscal anterior depunerii cererii de finanțare
 - Bilanțul prescurtat (Formular 10)
 - Contul de profit și pierdere (Formular 20)
 - Datele informative (Formular 30)sau într-o formă echivalentă, pentru întreprinderile partenere/legate înregistrate în afara României.
Dacă situațiile financiare au fost depuse la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, se va atașa inclusiv dovada depunerii.
12. Documentele privind dreptul solicitantului asupra imobilului (teren și/sau clădiri), după caz:
 - Pentru investiții care includ lucrări de construcții ce se supun autorizării: dreptul de proprietate privată, dreptul de concesiune sau dreptul de suprafață
 - Pentru investiții care includ exclusiv servicii și/sau dotări și lucrări de construcție ce nu se supun autorizării: dreptul de proprietate privată, dreptul de concesiune, dreptul de suprafață, dreptul de uzufruct, împrumutul de folosință (comodat) sau dreptul de închiriere/locățiune.

13. (Pentru proiecte care includ execuția de lucrări de construcții, care se supun autorizării) Certificatul de urbanism, în termen de valabilitate, emis în scopul autorizării lucrărilor prevăzute în proiect.
14. (Pentru proiecte care includ execuția de lucrări de construcții, care se supun autorizării) Documentele cadastrale și înregistrarea imobilelor în registre:
 - extras de carte funciară din care să rezulte intabularea, precum și încheierea, emis cu maximum 30 de zile înaintea depunerii
 - tabel centralizator asupra numerelor cadastrale, obiectivele de investiție asupra cărora se realizează în cadrul acestora, precum și suprafețele aferente
 - plan de amplasament vizat de OCPI pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate inclusiv numerele cadastrale
 - Plan de situație propus pentru realizarea investiției elaborat de proiectant

Se acceptă înscrierea provizorie în cartea funciară doar a dreptului de proprietate, cu condiția depunerii unui extras de carte funciară cu înscrierea definitivă a dreptului respectiv, cel mai târziu în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la primirea notificării privind demararea etapei precontractuale, în conformitate cu prevederile secțiunii 8.5 "Etapa precontractuală" din Ghidul general, în caz contrar proiectul fiind respins. Nu se acceptă înscrierea provizorie a celorlalte drepturi reale/ de creanță menționate în cadrul secțiunii 3.2 "Eligibilitatea solicitantului", la punctul 7, lit. c) din cadrul prezentului ghid.
15. Plan de amplasare a echipamentelor/ utilajelor achiziționate prin proiect. Acest document poate fi elaborat de solicitant
16. (Pentru proiecte care includ execuția de lucrări de construcții care nu se supun autorizării) Adresa Primăriei care atestă că lucrările de intervenție prevăzute prin proiect nu se supun procedurii de autorizare a executării lucrărilor
17. (Pentru proiecte care includ execuția de lucrări de construcții ce se supun autorizării) Decizia etapei de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului, sau Clasarea notificării emisă de autoritatea pentru protecția mediului, în conformitate cu HG nr. 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului
18. (Pentru proiecte care includ execuția de lucrări de construcții, indiferent dacă se supun autorizării) Devizul general pentru proiectele de lucrări în conformitate cu legislația în vigoare (dacă este cazul) – a se vedea structura devizului general din cadrul HG 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru a documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții/ în conformitate cu legislația în vigoare.
19. Planul de afaceri, inclusiv Macheta – Analiza și previziunea financiară (conform modelelor standard din Anexa 1.5., respectiv 1.5.a la ghidul specific)

Cererea de finanțare (formularul cererii de finanțare și anexele enumerate mai sus) trebuie să fie întocmită în limba română. Documentele redactate în altă limbă vor fi însoțite, în mod obligatoriu de traducere legalizată sau autorizată.

Lipsa oricărui document din lista celor de mai sus, din cererea de finanțare depusă în cadrul MySMIS, conduce la respingerea cererii de finanțare pe motiv de neconformitate.

Existența și conformitatea cererii de finanțare, inclusiv a anexelor solicitate face obiectul verificării conformității administrative și eligibilității cererii de finanțare, efectuate de Organismul intermediar POR. Grila de verificare a conformității administrative și eligibilității este prezentată în Anexa 3 la prezentul ghid.

Documentele încărcate în aplicația MySMIS, ca parte din cererea de finanțare, trebuie să fie lizibile și complete. Se recomandă așadar, o atenție sporită la scanarea anumitor documente (e.g. planșe, schițe, tabele) de dimensiuni mari, ori care necesită o rezoluție adecvată pentru a asigura lizibilitatea.

Dacă proiectul este acceptat pentru finanțare (i.e. a parcurs cu succes etapele de verificare a conformității administrative și eligibilității și evaluare tehnică și financiară), solicitantul va trebui să prezinte **în etapa precontractuală**:

1. (Pentru proiecte care includ execuția de lucrări de construcții ce se supun autorizării) Autorizația de construire, emisă pentru realizarea investiției. Întreprinderea solicitantă trebuie să fie titulara autorizației
2. (Pentru proiecte care includ execuția de lucrări de construcții ce se supun autorizării) Extras de carte funciară din care să rezulte intabularea, precum și încheierea, emis cu maximum 30 de zile înaintea depunerii
În cazul în care, la depunerea cererii de finanțare, s-a prezentat extras de carte funciară cu înscriere provizorie a dreptului de proprietate, se va prezenta extrasul din care să rezulte înscrierea definitivă a dreptului respectiv. Este obligatorie îndeplinirea condiției privind înscrierea definitivă a dreptului de proprietate și depunerea extraselor de carte funciară aferente, cel mai târziu în termenul maxim de 30 de zile calendaristice de la data primirii notificării privind demararea etapei precontractuale, în conformitate cu prevederile secțiunii 8.5 "Etapa precontractuală" din ghidul general.
3. Avizul administratorului/ custodelui/ clasarea solicitării pentru intervențiile care au loc într-o arie naturală protejată, în conformitate cu prevederile OUG 57/2007, cu modificările și completările ulterioare, dacă este cazul.
4. (Pentru proiecte care includ execuția de lucrări de construcții ce se supun autorizării) Avizul Natura 2000/ Clasarea notificării, după caz, în conformitate cu prevederile OUG 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare.
5. Cele mai recente situații financiare anuale ale solicitantului, dacă sunt diferite de cele depuse deja la cererea de finanțare
6. Cele mai recente situații financiare anuale ale entităților identificate ca întreprinderi partenere și/sau legate cu solicitantul, conform Declarației privind încadrarea în categoria IMM
7. Declarația de eligibilitate (modelul aplicabil în etapa de contractare din Anexa 1.1 la ghidul specific), în care se vor evidenția, printre altele, ajutoarele *de minimis* și de stat primite/ solicitate în perioada scursă de la depunerea cererii de finanțare. În această etapă se va reverifica încadrarea finanțării nerambursabile solicitate în plafonul de minimis.

În cazul solicitantului pentru care au fost stabilite debite în sarcina sa, ca urmare a măsurilor legale întreprinse de autoritatea de management, acesta va putea încheia contractul de finanțare în următoarele situații:

- recunoaște debitul stabilit în sarcina sa de AMPOR și îl achită integral, atașând dovezi în acest sens, cu excepția proiectelor aflate în implementare, pentru care recunoaște debitul stabilit și îl achită integral sau își exprimă acordul cu privire la stingerea acestuia din valoarea cererilor de rambursare ulterioare, aferente proiectului în cadrul căruia a fost constatat;
 - a contestat în instanță notificările/ procesele verbale/ notele de constatare a unor debite și, prin decizie a instanțelor de judecată, acestea au fost suspendate de la executare, anexând dovezi în acest sens.
8. Declarația de angajament actualizată

9. Declarația privind încadrarea în categoria IMM și, dacă este cazul, Calculul pentru întreprinderi partenere sau legate, actualizată
10. Certificatul constatator în forma extinsă emis de oficiul registrului comerțului de pe lângă tribunalul unde își are sediul solicitantul, cu cel mult 30 de zile înainte de depunere la OI
11. Certificatul de atestare fiscală, referitor la obligațiile de plată la bugetul local și bugetul de stat, din care să reiasă că solicitantul și-a achitat obligațiile de plată nete la bugetul de stat și respectiv bugetul local, în ultimul an calendaristic/ în ultimele 6 luni, în cuantumul stabilit de legislația în vigoare (a se vedea și Declarația de eligibilitate aplicabilă în etapa de contractare)
12. Certificatul de cazier fiscal al solicitantului
13. Declarația reprezentantului legal prin care se certifică faptul că, pe parcursul procesului de evaluare și selecție au fost/ nu au fost înregistrate modificări asupra unora sau a tuturor documentelor depuse la cererea de finanțare (acolo unde este cazul). Documentul se depune în etapa precontractuală și nu va face parte din contractul de finanțare.
14. Dovada capacității financiare, respectiv un document din următoarele: Extras de cont bancar (curent, de depozit); Dovada unei linii/ contract de credit emise de bancă/ instituție financiar bancară. Dovada capacității financiare trebuie să acopere cel puțin contribuția proprie la valoarea eligibilă a proiectului și valoarea cheltuielilor neeligibile ale proiectului, mai puțin TVA aferentă.
15. Orice alt document din lista celor anexate la formularul cererii de finanțare, actualizat, dacă au intervenit modificări

Netransmiterea, în etapa precontractuală, a oricărui document obligatoriu, în termenul solicitat, conduce la respingerea cererii de finanțare.

5. Procesul de evaluare, selecție și contractare a proiectelor

Ulterior depunerii, cererile de finanțare vor intra într-un sistem competitiv de verificare, evaluare și selecție, descris în secțiunea 2.1 din acest ghid.

Detalii privind derularea fiecărei etape din procesul de evaluare, selecție și contractare sunt prezentate în Ghidul general – secțiunea 8, cu excepția prevederilor legate de situațiile în care pot fi solicitate clarificări asupra cererii de finanțare. Acestea, precum și particularități ale procesului de verificare și evaluare a proiectelor, derulat prin intermediul aplicației MySMIS, vor fi prezentate în instrucțiuni emise de AMPOR.

Modelul standard al contractului de finanțare utilizat pentru contractarea proiectelor selectate în urma procesului de evaluare și selecție este cel prezentat în cadrul anexei 5 la Ghidul specific. Clauzele specifice se modifică/ completează conform condițiilor de acordare a finanțării în cadrul priorității 2.2. Sprijinirea creării și extinderea capacităților avansate de producție și dezvoltarea serviciilor. Acestea se referă, în principiu, la următoarele aspecte:

- Ajutorul se acordă în baza Regulamentului Comisiei (UE) nr. 651/2014 din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, respectiv a Regulamentului Comisiei Europene nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* precum și a Ordinului viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice nr. 3254/21.12.2016 privind aprobarea măsurii de sprijin, constând în acordarea unor ajutoare de stat și ajutoare de minimis pentru îmbunătățirea competitivității economice prin creșterea productivității muncii în întreprinderi mici și mijlocii în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020.

- În cazul în care beneficiarul desfășoară sau va desfășura activități în mai multe domenii de activitate, ajutorul de stat obținut prin POR 2014-2020 nu va fi utilizat într-un alt domeniu de activitate (i.e. clasă CAEN) decât cel specificat în cererea de finanțare.
- Dacă, pe parcursul perioadei de implementare, beneficiarul se înregistrează în scopuri de TVA (devine plătitor de TVA), acesta va notifica OI și AMPOR cu privire la această modificare, în termen de 5 zile lucrătoare de la emiterea deciziei de aprobare a înregistrării în scopuri de TVA.
- Atribuirea contractelor de achiziție lucrări, servicii, bunuri trebuie să respecte, după caz, prevederile:
 - o Ordinului ministrului fondurilor europene nr. 1284/2016 privind aprobarea Procedurii competitive aplicabile solicitanților/beneficiarilor privați pentru atribuirea contractelor de furnizare, servicii sau lucrări finanțate din fonduri europene
 - o Ordinului ministrului fondurilor europene nr. 427 din 1 aprilie 2016 privind aprobarea Procedurii simplificate aplicate de solicitanții privați de finanțare din instrumente structurale 2014-2020 pentru atribuirea contractelor de furnizare, servicii sau lucrări
 - o Legii 98/2016 privind achizițiile publice
 - o Hotărârii Guvernului nr. 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice
 - o Ordinului ministrului fondurilor europene 3.123 din 12 noiembrie 2015 privind aplicarea, pentru perioada de programare 2014-2020, a Procedurii simplificate aplicate de beneficiarii privați în cadrul proiectelor finanțate din instrumente structurale, obiectivul "Convergență", precum și în cadrul proiectelor finanțate prin mecanismele financiare SEE și norvegian pentru atribuirea contractelor de furnizare, servicii sau lucrări, aprobată prin Ordinul ministrului fondurilor europene nr. 1.120/2013, și a instrucțiunii aferente acestuia, aprobată prin Ordinul ministrului fondurilor europene nr. 1.191/2014
 - o Ordinului ministrului fondurilor europene nr. 1.120 din 15 octombrie 2013 privind aprobarea Procedurii simplificate aplicate de beneficiarii privați în cadrul proiectelor finanțate din instrumente structurale, obiectivul "Convergență", precum și în cadrul proiectelor finanțate prin mecanismele financiare SEE și norvegian pentru atribuirea contractelor de furnizare, servicii sau lucrări
 - o Ordonanței de urgență nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare.
- Mecanismul cererilor de plată este aplicabil investițiilor finanțate în cadrul acestui apel.
- Mecanismul prefinanțării investițiilor nu este aplicabil acestui apel de proiecte.
- Modificarea locului de implementare, în perioada de durabilitate a proiectului, este permisă doar pentru proiectele care nu implică lucrări de construcții (indiferent dacă acestea se supun sau nu autorizării) și cu respectarea următoarelor condiții:
 - o schimbarea spațiului nu este de natură să afecteze îndeplinirea indicatorilor stabiliți prin cererea de finanțare pentru măsurarea atingerii rezultatelor și obiectivelor proiectului.
 - o noul spațiu se află în mediul urban (pentru IMM-uri)/ rural (pentru întreprinderi mijlocii), în regiunea de dezvoltare în care a fost depusă cererea de finanțare.
 - o Actul prin care se dovedește dreptul de folosință asupra noului spațiu destinat implementării este valabil pe o perioadă de minimum 3 ani de la data estimată pentru efectuarea plății finale în cadrul proiectului, sau fracțiunea rămasă din această perioadă, în funcție de momentul la care intervine schimbarea locului de implementare.

- Dacă, oricând în perioada de durabilitate a proiectului, se constată că încadrarea valorii finanțării nerambursabile solicitate în plafonul de ajutor aplicabil s-a realizat, la momentul solicitării și/sau acordării, în baza unor informații incomplete și/sau incorecte, beneficiarul fiind îndreptățit la o valoare mai mică a ajutorului de stat, contractul de finanțare va fi reziliat și finanțarea acordată va fi recuperată integral.
- Data acordării ajutorului de stat este data la care intră în vigoare contractul de finanțare, indiferent de momentul efectuării plăților/ rambursărilor efective în cadrul proiectului.
- Pentru cererile de finanțare care presupun înființarea unui sediu secundar (punct de lucru) ori activarea într-un nou domeniu de activitate (clasa CAEN) ca urmare a realizării investiției, Beneficiarul va obține autorizarea clasei CAEN vizate de proiect, la locul de implementare, până la finalizarea implementării proiectului.
- Beneficiarul va respecta, până la finalizarea perioadei de durabilitate a proiectului următoarele condiții de acordare a finanțării, sub sancțiunea rezilierii contractului și a recuperării integrale a finanțării acordate:
 - o Beneficiarul își păstrează forma de organizare juridică eligibilă, respectiv societate sau societate cooperativă.
 - o Investiția finanțată vizează clasa CAEN specificată ca atare în cadrul cererii de finanțare.
- Pentru neîndeplinirea angajamentelor privind măsurile de îmbunătățire a calității mediului înconjurător și de creștere a eficienței energetice și/sau de asigurare a egalității de șanse și tratament pentru care proiectul a fost punctat în cadrul procesului de evaluare tehnică și financiară, AMPOR poate rezilia unilateral contractul și recupera finanțarea nerambursabilă acordată, inclusiv dobânzile/penalizările aferente.
- Dacă investiția propusă în cererea de finanțare prevede angajarea de persoane din categorii defavorizate, beneficiarul va demonstra angajarea a cel puțin unei persoane din categorii defavorizate sau va justifica imposibilitatea realizării acestei activități, până la finalizarea perioadei de implementare.
- Dacă implementarea proiectului nu conduce la realizarea unei investiții inițiale, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat prevede dispoziții specifice care definesc condițiile în care schemele de ajutor regional sunt compatibile cu piața comună și scutite de notificare, până la finalul exercițiului financiar ulterior anului în care se finalizează implementarea proiectului, AM va rezilia contractul de finanțare și finanțarea acordată va fi recuperată în condițiile prezentului contract.

6. Depunerea și soluționarea contestațiilor

Depunerea și soluționarea contestațiilor în cadrul prezentului apel de proiecte se realizează în conformitate cu secțiunea 8.4 din cadrul Ghidului general.

7. Modificarea ghidului solicitantului

Modificările la prezentul ghid se vor realiza în conformitate cu secțiunea 9 din cadrul Ghidului solicitantului - Condiții generale de accesare a fondurilor în cadrul POR 2014-2020.

8. Anexe

Prezentul ghid include următoarele anexe, care fac parte integrantă din acesta:

Anexa 1 – Formularul cererii de finanțare, cu următoarele formulare standard:

Anexa 1.1 – Declarația de eligibilitate

Anexa 1.2 – Declarația de angajament

Anexa 1.3 – Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria IMM și Calculul pentru întreprinderile partenere sau legate

Anexa 1.3.a – Încadrarea în categoriile IMM

Anexa 1.4 – Declarația privind eligibilitatea TVA aferente cheltuielilor ce vor fi efectuate în cadrul proiectului propus spre finanțare din instrumente structurale

Anexa 1.5 – Planul de afaceri

Anexa 1.5.a – Macheta Analiza și previziunea financiară

Anexa 1.6 – Declarația privind modificările intervenite în cursul procesului de evaluare și selecție a cererii de finanțare

Anexa 2 – Lista domeniilor de activitate eligibile

Anexa 3 – Grila de verificare a conformității administrative și eligibilității cererii de finanțare

Anexa 4 – Grila de evaluare tehnică și financiară a cererii de finanțare

Anexa 5 – Contractul de finanțare (model orientativ)